

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II, telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za tuzemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštna uradnica, podružnica v Ljubljani, št. 16.322.

Naši rudarji v Franciji imajo ugodne delovne pogoje

Okrog petine Slovencev je po svetu s trebihom za kruhom. V Zedinjenih državah, Nemčiji, Franciji, Kanadi in drugod opravljajo po navadi najtežavnejša dela. Z vsemi temi izseljenimi rojaki imamo premalo stikov. Premalo se brigamo zanje in zato že njih otroci navadno utonejo v drugih narodih. Ko nas niti to ne briga, kako bi onemogočili odtujevanje izseljenjskih otrok, nas seveda še mnogo manj skrbe socialne razmere izseljencev.

Pretekli teden je prispela na obisk v domovino skupina naših rudarjev iz Francije. Bilo jih je skoro tri sto, a na ljubljanskem kolodvoru jih je sprejelo skoro le naše delavstvo. Ni prav, da se vsi drugi tako malo zanimajo za rojake, ki so po dolgih letih trdega življenja prišli veseli obiskat svoje rojstne kraje. Pozdravnih govorov ni bilo, a jih naši rudarji niso pogrešali.

Z rudarji je prispel tudi predsednik Zveze jugoslovenskih sindikalnih odsekov Franc Močilnikar in z njim bivši francoski socialistični poslanec in župan iz Lensa Louart, ki je bil potem z odposlanstvom rudarjev pri banu, kjer so obrazložili potrebo uveljavljanja pogodbe o starostnem zavarovanju med Jugoslavijo in Francijo.

Kakor so rudarji pripovedovali, so z delovnimi razmerami v Franciji zelo zadovoljni. Večina rudarjev, ki je prispela na obisk, je iz Lensa in okolice. Lens šteje okoli 35 tisoč prebivalcev in je premogovno središče. Močna je v Lensu tudi industrija železa. Razen tega so tam še tvornice sladkorja, tkaninske tvornice in druga podjetja. Največ naših rudarjev se je naselilo v Lensu po trboveljskih odpustitvah. V Lensu je tudi nekaj slovenskih obrtnikov. Vseh slovenskih družin v Lensu in okolici je okrog 400. V vsem okrožju (departement Pa de Calais) je vseh slovenskih rudarjev precejšnje število. Natančnih podatkov žal ni na razpolago. Jugoslovenski sindikalni odsek v Lensu šteje 106 članov, Zveza jugoslovenskih sindikalnih odsekov pa ima v sedmih odsekih 650 članov.

Socialne razmere v Franciji so se, kakor pravijo naši rudarji, z nastopom Blumove vlade znatno izboljšale. Mezde same so se sicer v rudarski stroki dvignile le za sedem odstotkov, toda izboljšali so se delovni pogoji in v veljavo je stopil 40urni delovni teden. Delavstvo ima dva prosta dneva na teden, nedeljo in ponedeljek. Kvalificirani rudarji zaslužijo po 34 frankov osnovne plače na dan. K temu je pa še treba prišteti 32odstotno doklado, tako da znaša plača 42 frankov. Rudar zasluži na mesec okrog 1100 frankov.

Rudarji stanujejo v rudniških stanovanjih, ki so prav lepa. Rudarji v Trbovljah in v drugih naših revirjih lahko zavidajo rudarje v Franciji, kjer ima rudar trisobno stanovanje z vsemi pritliklinami. Takšno stanovanje si v Franciji lahko privoščijo vsak rudar, saj plača le 11 do 14 frankov najemnine, odnosno odškodnine na mesec, to se pravi v naši valuti okrog 25 dinarjev. Vendar stanovanje ni vse. Upoštevati je treba, da so življenjske potrebščine zadnje čase v Franciji zelo drage. Pred nastopom draginje

so nekatere družine lahko prihranile polovico mesečne plače, zdaj pa si ne morejo skoro nič več prihraniti. Vendar draginja ni tako občutna, če primerjamo mezde rudarjev v Franciji z mezdami rudarjev pri nas v razmerju s cenami življenjskih potrebščin. Obleka in čevlji so v Franciji cenejši kakor pri nas.

Mnogo je vredno, da so ob rudarskih stanovanjih tudi lepi vrtovi, kjer rudarji pridelajo toliko povrtine, da jim je poleti ni treba kupovati. Naši rudarji v Franciji živijo v takšnih razmerah kakor pri nas srednji stanovi. Skoro vsak je naročnik kakšnega francoskega dnevnika. Mnogi imajo radijske aparate, kakršni so pri nas še za marsikaterega pripadnika srednjega stanu razkošje. Nikomur ni treba stradati.

Večina naših rudarjev že dobro obvlada francoščino. Slovenskih listov ne prihaja mnogo v Francijo, zato pa rudarji tem bolj čitajo francoske liste. Zavoljo tega so tudi mnogo bolj politično izobraženi kakor delavstvo pri nas. Samo po sebi se pa razume, da naši ljudje v Franciji vendar pogrešajo slovenskih kulturnih dobrin. Ko je Glasbena Matica nastopala po Franciji, je pel njen zbor tudi v Lensu, kjer so ga naši rojaki navdušeno sprejeli. Naši ljudje v Franciji se prav radi poslužujejo čitalnice Podporne enote. Imajo okrog 600 knjig. Dobro bi bilo, če bi se jih rojaki v domovini

spomnili včasih s knjigami. Pri nas deluje toliko raznih tako zvanih prosvetnih društev in prav bi bilo, da bi vsaj nekaj izmed njih mislilo tudi na naše izseljence. Izseljenci v Franciji so še posebno potrebni naše pozornosti in podpore, ker so preveč raztreseni, da bi si lahko izgradili močna prosvetna društva, kakor so na primer v Ameriki. Ne morejo izdajati svojega lista, nimajo narodnih domov. Poljaki so mnogo na boljšem; v okrožju Pas de Calais jih je baje okrog 100.000, zato pa imajo svoj list in celo tiskarno. Poljaki imajo svoje zdravnike, odvetnike, trgovce in obrtnike.

Naši rudarji v Franciji tudi niso zadovoljni z našim radiom. Ljubljanska postaja je preslaba in je ne slišijo. Nad programom oddaje za izseljence so pa bili zelo razočarani.

Otroci naših izseljencev v Franciji govorijo v splošnem mnogo bolje francoski kakor slovenski, pač zato, ker je šola francoska. Nekateri znajo slovenščino komaj toliko, da jo razumejo. Zdej je prišlo na obisk tudi precej otrok; starši žele, da bi spoznali svojo pravo domovino vsaj nekoliko in da bi slišali materinščino bolj pogosto, kakor je lahko v tujini. Toda na obisku ostanejo samo 16 dni.

Čeprav zadnje čase narašča draginja v Franciji, vlada med delavstvom še vedno veliko navdušenje za ljudsko fronto, ki je na vladi. Zelo nepriljubljen je postal v Franciji senat, ki je prekrižal Blumove načrte in delavstvo zvrča vso krivdo, da so se podražile življenjske potrebščine, na denarne mogotce, ki jih ščitijo staroverski senatorji. Navdušenje za politiko ljudske fronte se ni popustilo in kaže celo, da se množice še bolj vnamajo zanj.

Velik praznik našega narodnega delavstva v Nemčiji

Jugoslovenska osrednja delavska zveza v Nemčiji se pripravlja na praznovanje petnajstletnice obstoja. Že nekaj lepih proslav ima za seboj. Kdor zasleduje gibanje te naše močne narodno zavedne izseljenske organizacije, ta ve, na kako prisrčen način znajo naši ljudje v Nemčiji sleherno leto praznovati Vidov dan in druge narodne praznike, kako iskrene so njihove božičnice in kako se ob vsakem večjem sestanku razvije topla manifestacija za veliko domovino Jugoslavijo. Toda prav nič ne dvomimo, da bo proslava to nedeljo najveličastnejša od vseh. Zakaj? Dolgoletna želja narodnega delavstva v Nemčiji je izpolnjena, njegova zveza bo v Marlu razvila prekrasen prapor, okoli katerega se bodo poslej še čvrsteje in še tesneje strnjevala narodna društva, moška in ženska. Današnja »Domovina« prinaša na prilogi slike prapora, o njegovi izdelavi pa je že poročala. Danes moramo samo še pristaviti, da je za kumstvo naprošen dvor in da so že dana zagotovila, da bo najtoplejši želji ustrezno. Domovina je z vsem odobravanjem vzela na znanje, da si je Jugoslovenska osrednja delavska zveza v Nemčiji pozelela tako lepo vidno znamenje narodne zavesti. Najmočnejše nacionalne organizacije v Jugoslaviji so poskrbele, da bo to odobravanje tudi vidno izraženo v nedeljo na proslavi v Marlu.

Sokol kraljevine Jugoslavije je ne samo v največji meri pripomogel k nabavi tako lepe umetnine, marveč je tudi poveril narodnega poslanca g. Rudolfa Pleskoviča, naj na proslavi v Marlu pripne na prapor prekrasen trak sokolske zveze in hkratu izroči sokolske pozdrave.

Naša preizkušena šolska in narodno-obrambna družba sv. Cirila in Metoda, ki rešuje slovensko mladino v ogroženih krajih in ki si je zlasti po vojni nadela skrb tudi za naše izseljence, je takisto pooblastila g. Pleskoviča, da sporoči v Marlu vsem našim zavednim rojakom in rojakinjam najtoplejše čestitke in pozdrave. Pa tudi največja obrambna družba v Jugoslaviji, »Narodna odbrana«, je z največjim zadovoljenjem vzela na znanje, da bo v nedeljo razvit najlepši prapor naših izseljencev, in je poslala bratom in sestram v Nemčiji prisrčno spomenico, ki bo v nedeljo prečitana.

Vse to so vidni dokazi, na kako dobrem glasu so naši narodno zavedni rojaki in rojakinje v Nemčiji. Vemo pa tudi, da bo proslava v Marlu pokazala, kako se je naša kolonija znala uveljaviti med Nemci. Imamo vedno več dokazov za to, da postaja naša kolonija v Vestfaliji čedalje zanesljivejši most zблиževanja med Jugoslavijo in Nemčijo. Komurkoli je doslej bilo dano,

spoznati življenje naših rojakov v Nemčiji, je prav gotovo imel tudi priliko seznaniti se z dolgo vrsto uglednih nemških mož, zlasti novinarjev, umetnikov in pisateljev, katerih beseda v nemškem svetu nekaj velja in ki so naši koloniji vedno na uslugo s svojim prijateljstvom. Naša iskrena želja je, da bi jugoslovenska kolonija na nemškem zapadu ostala vzorna posrednica med dvema narodoma, ki si lahko v veliki meri medsebojno koristita. Zelimo, da bi jugoslovenska delavska zveza lahko vedrega in ponosnega čela nastopala s svojim prelepim praporom vsepovsod pred obrazom gostinske

države Nemčije. In ta prapor naj bi v bodoče v vedno večjem številu dovajal naše rojake in rojakinje z naraščanjem vred v staro domovino, da se tu nasrkajo ljubezni do rodni tal, da se od leta do leta pogovorijo z rojaki v starih krajih o svojih željah in potrebah in da vsakokrat naberejo novih moči za nadaljnji krepki narodnostni obstanek v morju tuje besede.

»Domovina«, ki šteje drage rojake in rojakinje v Vestfaliji in Porenju med svoje najzvestejše prijatelje, izreka k nedeljskemu prazniku, k razvitju prapora in k proslavi petnajstletnice, najtoplejše čestitke.

Hmeljski pridelek v Evropi bo manjši od lanskega

Srednjeevropski hmeljski urad v Zlatcu (Češkoslovaška) je objavil poročilo o stanju hmeljskih nasadov na dan 30. julija. Iz poročila posnemamo:

Češkoslovaška. V Zlatkem okolišju se je stanje po zadnjih padavinah izboljšalo. Zgodaj obrezani nasadi imajo redko, pozneje obrezani pa obilno cvetje, vendar pa je vprašanje, v kakšnem obsegu se bodo lahko še razvile kobule. Hladne noči so zelo ovirale razvoj kobul. Stanje zelo pozno obrezanih nasadov in nasadov v ravnini pa je zelo slabo in ima rastlina na vrhu malo stranskih panog. Po zdajnjem stanju je računati s srednjedobro letino. Obiranje bodo po nekod začeli 10. t. m. Pri obiranju pa bodo težkoče. Ker je razvoj rastlin zelo neenak in je videti ponekod poleg dozorelih kobul še kobule, ki so v začetku razvoja. V splošnem pa so nasadi zdravi in so le redko vidni znaki plesnivosti. V večjem obsegu pa je nastopila hmeljska uš. Tudi v oustekem in rudniškem okolišju kažejo nasadi zelo nezdravno rast. Poleg nasadov z obilnim cvetjem so tudi takšni z zelo redkim. V nekaterih nasadih je videti v spodnjem delu dozorele kobule, med tem ko je vrh še v polnem cvetju.

Nemčija. Tudi v Nemčiji je zadnje deževno vreme pospešilo rast. Cvetje že prehaja v kobule in računati je, da se bo 17. t. m. začelo splošno obiranje. Izdatni so zgodaj obrezani nasadi. V splošnem pa pridelek ne bo dosegel lanske količine.

Francija. Po sedanjem stanju nasadov je računati v alzacijem okolišju s slabo srednjo letino. Rastlina ima zlasti na vrhu redke panoge.

Poljska. Po sedanjih cenitvah bo letošnji pridelek po količini za slabo četrtino manjši od lanskega. Zaradi stalne suše so se razmnožili hmeljski škodljivci. Stanje nasadov je zelo neenako.

Jugoslavija. Tudi v Jugoslaviji ni stanje hmeljskovo zadovoljivo. Rastlinskih in živalskih škodljivcev ni. Letošnji pridelek bo za okrog 10 odstotkov manjši od lanskega, ki je znašal 40.000 stotov po 50 kg. Glede kakovosti in barve pa je pričakovati dober pridelek.

Srednjeevropski hmeljski urad sodi, da bo pridelek hmelja v Evropi bistveno manjši, kakor je bil lani. Zato pričakujejo hmeljarji zlasti v srednjeevropskih hmeljskih okolišjih, kjer se

prideluje žlahtni hmelj, da bodo letošnje cene ugodne. Seveda pa ne bo brez vpliva letina v ostalih državah, zlasti v Angliji in Zedinjenih državah. Na drugi strani pa je upoštevati, da svetovna raba piva zaradi izboljšanja gospodarskega položaja nadalje narašča. Po podatkih nürnberške tvrdke Barth je znašala v letu 1936. svetovna produkcija piva 206 milijonov hektolitrov nasproti 191 milijonom hektolitrov v prejšnjem letu in 157 milijonom v letu 1932. Od lanske produkcije je odpadlo 65 milijonov hektolitrov na Zedinjene države nasproti 53 milijonom v prejšnjem letu.

Po navedbah omenjene tvrdke je bil lanski svetovni pridelek hmelja prav tako velik kakor poraba. Svetovni pridelek je znašal 1.174.600 stotov po 50 kg (prejšnje leto 1.232.200 stotov) in je torej nazadoval, med tem ko se je poraba dvignila na 1.172.000 stotov (prejšnje leto 1.094.100 stotov).

Od svetovne porabe hmelja je odpadlo leta 1936. na Zedinjene države 345.100 stotov (prejšnje leto 270.700), na Anglijo 260.100 stotov (265.900), na Nemčijo 178.700 stotov (178.100), na Belgijo in Luksemburg 64.500 stotov (prejšnje leto 62.600), na Francijo 52.500 stotov (56.100) in na Češkoslovaško 45.400 stotov (46.500).

Tudi odbor nemškega odseka žateškega hmeljarskega združenja se je te dni bavil s položajem na hmeljskem trgu in ugotovil, da bo količina letošnjega pridelka v Češkoslovaški znatno manjša v primeri z lanskim letom. Tudi v ostalih srednjeevropskih hmeljskih okolišjih je računati z manjšim pridelkom. Primanjkljaj nasproti lanskemu letu bo v srednjeevropskih okolišjih žlahtnega hmelja znašal preko 100.000 stotov po 50 kg. Glede na to okolnost je pričakovati, da bo povpraševanje po žlahtnem hmelju večje, kakor je bilo lani.

Sama ovčja miroljubnost jih je..

Ko je bila objavljena sodba v prihovskem procesu, je prinesel »Slovenec« uvodnik s svečanim naslovom »Pravici je zadoščeno«. V njem je hotel dokazati, da so bili vrli katoliški akademiki, ki so se nalašč pripeljali iz Ljubljane v Maribor razgrajati proti jugoslovenskim nacionalistom, čredica najmiroljubnejših ovčic. Pri tem je bil med drugim tudi napisal: »Sicer pa ves svet ve, da naša katoliška mladina še nikoli ni iz-

vršila nobenega političnega zločina, ker hodi v šolo katoliške vernosti, vesti in nrvnosti, med tem ko jugoslovenski nacionalizem odkrito uči nasilje in se ne boji nobenih sredstev v izvajanju tega svojega programa, za kar imamo v Sloveniji in po vsej državi brezštevilne dokaze.«

Kako vzorno se vede katoliška mladina, se nam je pokazalo te dni, ko se je vršila pred ljubljanskim apelacijskim sodiščem

16

MIRKO BRODNIK: LJUBEZEN NE UMRE

»No, vidiš,« je nadaljevala botra. »Če bo oče hotel imeti gospodarja na posestvu, bo moral on priti k tebi, in prepričana sem, da bo to storil, ker mu je mnogo do tega, da bi posestvo ostalo v trdnih rokah. Nekoliko nerodno pa bi bilo vsekako, če bi ostal tako trmast, da se ne bi maral sprijazniti s tem, kar se je zgodilo. Potem bi bilo treba pač napraviti križ čez dom in, žal, tudi čez starše. Toda za vse to je zdaj še dovolj časa. Povedala sem ti to le zaradi tega, da te ne bo preveč skrbelo.«

»Prav imate, botra,« je dejal čez nekaj časa. »Zdaj bom še molčal. Pozneje bomo pa videli, kako se bo vse obrnilo. Ali ne, Marija?«

Dekle mu je srečno prikimalo in se spet pritisnilo k njemu.

Tako jim je med pogovorom hitro minil večer. Pozna je bila že ura, ko so se vsi trije odpravili spat.

Andrej je dobil sobico, ki je gledala proti njegovi domači vasi. Ravno nad Marijino. Okno je pustil odprto, čeprav je bila noč še kloka hladna. In po dolgem času je prvič spet počestno zaspal, ne da bi mu bilo treba računati, koliko ur spanja si bo lahko privoščil in kdaj ga bo zjutraj poklicala budnica.

Pa se je vendar zbudil zelo zgodaj. To mu je ostalo od vojaščine, ki se za dolgo, dolgo človeku vtisne v meso in kri.

Tako je vstal in se oblekel. Spodaj, kjer sta bili botra in Marija, je bilo še vse mirno. Očitno sta še spali. Šel je po stopnicah, odprl

hišna vrata prav oprezno, da niso zaškripala, in stopil čez prag v mlado jutro.

Hladno je bilo, da ga je kar streslo. Zavil se je v suknič in se obrnil na stezo, ki je držala proti njegovemu domu.

Tako čudno mu je bilo pri srcu, čeprav je hkratu lahko samega sebe prepričal, da mu prav za prav ničesar ne manjka in da se mu ni treba ničesar bati. Zdelo se mu je, kakor bi ga skrivaj grizla vest, zakaj?

Nalagal je starše. Vso vas vodi za nos. Tu prebiva skrivaj kakor tihotapec, doma pa mislijo, da je še zmerom daleč v Srbiji. Morda mu bodo prav danes pisali za praznike. Nekateri njegovi tovariši, ki so tudi pri vojakih, so zdaj že doma.

Dobro je, da ni bilo z njim v istem kraju nobenega domačina več, kajti drugače svojega načrta, ki se mu je tako lepo posrečil, ne bi bil mogel uresničiti.

Zlasti nekaj mu je bilo nerodno. Marija mu je povedala, da je svoji materi razkrila njegov načrt, in zdaj bo starka prišla sem. Kako bo takrat, ko ji bo stopil pred oči? Ali ga ne bo nekoliko sram. Saj je morala ona mnogo pretrpeti zaradi hčere. Marija mu je povedala, kako jo je iskala po Zagrebu...

Hvala bogu, da je že precej dolgo od tega in da je že malo pozabljeno!

Potem je tudi premišljal o tem, kar mu je bila botra snoči svetovala. Da, najpametneje bo tako, kakor je ona rekla. Toda zamera pri

starših! Zgrazanje po vasi! Opravljanje! Tega se snoči ni spomnil.

Ze blizu gozda je zavil nazaj proti botrine-mu domu. Tedaj je že zagledal dim, ki se je dvigal nad streho, izprva še plašno, kakor bi se hotel čimprej razgubiti, potem pa čedalje gosteje in močnejše. Botra je torej že vstala. Morda tudi Marija.

Ob misli nanjo so ga zapustile vse skrbi, ki so ga prej mučile.

»Nekako že pojde!« je dejal sam pri sebi in zamahnil z roko.

Marija je pa še spala. Ko je botra zagledala Andreja, mu je veselo rekla:

»Pa si že zgodaj vstal! Kod si pa hodil? Saj si ves rosen!«

»Malo sem šel na izprehod,« je povedal Andrej. »Spali sta še, pa nisem vedel kaj početi. Ali pripravljate že zajtrk?«

»Da, saj je že pozno. Sedma ura se bliža, pa še ni nič pospravljeno. Krava muka, kakor bi jo kdali. Pomolzi jo bom morala. Marije pa nočem buditi, da bi bila namestu mene v kuhinji. Naj sirota spi!«

»Zdaj se je pa vendar že naspala!« je veselo vzkliknil Andrej. »Čakajte, pogledat pojdem.«

In preden mu je mogla botra ubraniti, je že tiho odprl vrata v izbo in potem v Marijino sobico.

Marija je res še spala. Vsa zardela je bila v obraz in z lic ji je sijala blaženost. Mirno je dihala in tako pokojna je bila, da se je Andrej ni upal dotakniti. Smehljala se je.

Sklonil se je k njej, da bi jo poljubil. V tem

zelo zanimiva prizivna razprava v zadevi kazenskega postopanja proti odličnemu katoliškemu mladeniču in predstavniku konjiškega sreza v novoustanovljeni Kmetijski zbornici za dravsko banovino Antonu Kuku iz Konjic.

Državni tožilec v Celju je obtožil Kuka prestopka telesne poškodbe. Ozadje te obtožbe so bile priprave za občinske volitve, ki so bile v Konjicah 25. oktobra lani. Volilna borba je bila zelo huda, toda med tem ko je opozicija agitirala za svojo kandidato listo le z letaki, so se pristaši liste JRZ organizirali pod vodstvom obtoženega Kuka v posebne oddelke. Te skupine so po Kuko-vih zatrjevanjih imele le namen, pobirati opozicijske letake, vendar vse okolnosti kažejo, da je bila njih naloga širša.

Kuk je namreč prišel na večer pred volitvami okrog polnoči z dvema tovarišema pred poslopje, v katerem stanuje tajnik sreske organizacije JNS g. Ciril Žagar. Trojica pod Kukovim vodstvom je bila oborožena s palicami in drugimi priročnimi predmeti. Istočasno je tudi še druga skupina pripravila zasedo na dvorišču Žagarjeve hiše, v malih razdaljah okrog hiše pa se je razmestilo še več drugih skupin, tako da je bila Žagarjeva hiša docela obkoljena od kakih 40 ljudi.

Med tem časom je bilo pri Žagarju zbranih nekaj nacionalistov, ki so slavili odhodnico nekega svojega prijatelja. Ko so kmalu po polnoči prišli gostje z Žagarjem iz hiše do vrtnih vrat, je sledil napad. Prišlo je do pretepanja, v katerem je obtoženi Kuk na tleh ležečega Žagarja, tedaj v stanju, ko se ni mogel braniti, naskočil in mu porinil nož v hrbet. Hujše poškodbe je dobil tudi Žagarjev prijatelj Franc Bertonec, po več udarcev pa tudi drugi nacionalisti, ki so bili zbrani v Žagarjevi hiši.

Napad je bil zelo divji in dve priči, ki sta od daleč opazovali potek napada, sta izpovedali, da takega divjanja še nista videli. Seveda so napadalci ves ta čas drug drugega vzpodbujali, naj kar navale na nacionaliste, češ, da so to komunisti in brezverci, ki jih je treba pobiti. Posebno okreten je bil obtoženi Kuk, sin kumice v nedeljo 8. t. m. v Konjicah blagoslovljenega prapora »slovenskih fantov«. Kuk je od vsega početka pred sodiščem odločno tajil vsako krivdo za poškodbo, ki je bila prizadejana Žagarju. Dasi je orožništvo precej pozno prišlo na bojišče, so vendar nepri-

stranske priče s popolno gotovostjo potrdile, da je bil storilec obtoženi Kuk. Zato je sodišče v Celju spoznalo njegovo krivdo in ga obsodilo.

Kuk pa se je proti tej razsodbi pritožil na apelacijsko sodišče v Ljubljani, kjer se je te dni vršila pet ur trajajoča prizivna razprava, pri kateri so bile ponovno zaslišane tri priče iz skupine Žagarjevih gostov, dve priči iz Kukove skupine in en orožnik. Prve tri priče so z vso gotovostjo ponovno potrdile, da je Kuk na trebuhu ležečega Žagarja zabodel v hrbet. Priči iz Kukove skupine sta sicer skušali Kuka razbremeniti, vendar njune izpovedi niso mogle priti v poštev, ker prič nista bili ves čas napada navzočni.

Obtoženec branilec odvetnik dr. Macarol iz Konjic je skušal v obširni prizivni obrazložitvi omajati verodostojnost prič iz Žagarjeve skupine. Višji državni tožilec dr. Kravina in zastopnik zasebnih udeležencev ljubljanski odvetnik dr. Marijan Zajc sta v obširnih govorih ovrgla vse trditve prizivatelja. Po kratkem posvetovanju je predsednik prizivnega senata razglasil sodbo, s katero je bil Anton Kuk spoznan za krivega v smislu obtožbe prestopka telesne poškodbe in obsojen na dva in pol meseca nepogojnega strogega zapore in v plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni. Nadalje je bil Kuk obsojen tudi v plačilo odškodnin zasebnim udeležencem, in sicer Cirilu Žagarju skupno 2.470 din, Fran-



Pomagaj svojemu otroku,
da ohrani kolikor mo-
goče dolgo prve zobe!
SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

cu Bertonecju 500 din in okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Celju 753.25 din. Plačati pa mora tudi povprečnino. Sodba je pravomočna.

Napad z noži, boksarji in kamenjem na Sokole

Semič, avgusta.

Ves Semič in okolica sta pod vtisom sirovega napada, ki je bil izvršen v nedeljo zvečer na Sokole in katerega žrtev so postali trije vrli Sokoli, viniški starosta Oskar Malič, njegov mlajši brat Jože Malič in Adolf Radmilič. V nedeljo je priredil semiški Sokol letni nastop, ki ga je obiskala ogromna množica so kolstvu naklonjenega občinstva. Med odličnimi predstavniki sokolstva se je udeležil prireditve tudi prvi podstarosta Sokola kraljevine Jugoslavije br. Engelbert Gangl, ki je v lepem govoru izpodbujal Sokole k nadalj-

njemu delu v blagor naše ljubljene domovine.

Prireditve je potekla v najlepšem redu. Po telovadbi so se začeli Sokoli razhajati. Med njimi je bil tudi naraščaj iz Črnomlja, ki je prepeval sokolske pesmi. Nekateri prenapeteži so pa začeli psovati naraščajnike, češ naj le pojejo, ko so se nazrli semiškega vina. V resnici pa ni noben naraščajnik niti pokusil vina. Sokoli so mirno poslušali izzivanja in se odpeljali domov.

Toda skupina izzivačev je hotela na vsak način izzvati prepir ali pretep. Zvečer je več teh razgrajačev stalo pred Sokolskim domom.

trenutku pa je opazil, da se njene ustnice premikajo. Prisluhnil je in ujel besedici:

»Moj Andrej...«

Tedaj ga je nekaj prijelo, da jo je moral spečo objeti in jo pritisniti k sebi. Predramila se je in se izprva prestrašila. Ko ga je pa spoznala, se je privila k njemu in še enkrat ponovila tisti dve lepi besedici...«

»Marija, pri tebi sem. Pri tebi... Ali se ti je o meni sanjalo?«

»Da, Andrej, o tebi!«

»Kaj lepega?«

»Da, lepo je bilo,« je priklimala. »Tako lepo, da je kar škoda, da si me zbudil.«

»O, ti, hudobnica!«

»Zakaj?«

»Saj se jeziš, ker sem te poljubil.«

»Ne zato, Andrej.«

»Čemu pa?«

»Saj se sploh ne jezim. Ali ne vidiš, kako sem vesela?«

»Vidim,« je priznal Andrej. »Toda veš, zdaj bo treba vstati...«

»Ze? Saj je še tako zgodaj. Tako rada bi še spala.«

»Morala boš vstati. Botra ima toliko dela, da ji bo treba pomagati.«

»Kaj pa, ko bi ti malo prijel za delo?«

»Marija!« se je zasmejal Andrej. »Tole pa ne kaže, da bi bila ti prav pridna gospodinja. Ali misliš tako delati tudi takrat, ko bova midva mož in žena?«

»Ne, Andrej,« mu je rekla in se privila k njemu. »Le ne boj se. Samo šalila sem se. Zdaj pa pojdi hitro ven! Takoj bom vstala.«

Še enkrat jo je poljubil in odšel, čeprav nerad. In pet minut nato je bila Marija v

kuhinji, vsa vesela in rdeča v obraz, da je botrica lahko odšla v hlev, kjer je živina že grozila, da bo vse podrla.

Tako je mineval dan za dnevom, in preden se je Andrej prav zavedel, je bil že pred vrati dan, ko bi moral oditi k staršem.

Marija, ki je bila vse te dni od njegovega prihoda tako srečna, je postala iznenada otožna. Njone otožnosti se je nalezal tudi Andrej, in še botra ni bila več tako vesela kakor prej.

Minila je velika nedelja. Skoraj brez sledu kakšnih slovesnosti je šla mimo njih. Botra je spekla nekaj potic, v vas in k fari pa ni šel nihče.

Zadnji dan pred Andrejevim odhodom je prišla Kačarica na obisk. Okoli desetih dopoldne, ko so bili vsi trije v kuhinji.

Ko je stopila čez prag, je postalo Andreju kar vroče. Kako se je začudil, ko jo je zagledal. Tako zelo se je postarala v nekaj mesecih, kar je ni videl.

V kuhinji je bilo mračno, ker so se vrata za njo zaprla. Izprva ga ni niči spoznala. Šele čez nekaj časa je presenečeno dejala:

»Andrej!«

Stopil je k njej.

»Mati oprostite mi. Dosti skrbi ste imeli zaradi mene...«

Kačarica je dolgo molčala. »Kaj mi bo rekla?« si je mislil Andrej sam pri sebi.

Toda ni se zgodilo to, česar se je bal. Kačarica mu je tiho dejala:

»Andrej, nič ti ne zamerim. Samo glej, da bo moja Marija srečna!«

In vdrle so se ji solze.

Marija je stopila k materi.

»Ne bojte se. Vse se bo dobro končalo.« Kačarica jo je nezaupno, a vendar zaupljivo pogledala.

»Ali misliš, da bo, Marija?«

»Bo. Andrej je pošten, mati. Lahko mi verjamete!«

Tako je bila sklenjena sprava med Kačarico in Andrejem.

Pozno zvečer je Kačarica odšla domov, botra, Marija in Andrej pa so še posedeli v izbi, da bi se pomenili, kaj vse bo treba storiti. Andrej je namreč moral drugo jutro oditi domov.

Andrej je bil nekam potlačen, čeprav se je snidenje s Kačarico končalo boljše, kakor je pričakoval. Videl je na Marijinem obrazu gubice, ki so izdajale strah, in to ga je bolelo. Kaj naj ji reče, da jo bo pomiril? Ni vedel in tudi botra ni našla nobene prave besede.

Andrej je silil, da bi šla Marija v mesto v bolnišnico, ko se bo približal njen čas, toda botra je dejala, da je pametneje, če ostane kar lepo doma. Andrej se je naposled njemu prigovarjanju, ki se mu je priključila tudi Marija sama, vdala.

»Da, če bi mogel takrat dobiti kakšen dan dopusta!« je dejal, a vedel je, da tega ne bo mogel doseči. Marija bo v tistih dneh morala biti sama. Zato jo je prijel za roko in ji rekel:

»Marija, ne smeš se bati. Zmerom bom mislil na tebe. In ko bo najhuje, pomisli, da ti nisi edina, ki mora vse pretrpeti. Vidiš, tudi tvoja mati je nekoč trpela. Ali boš, Marija?«

kjer je čakal voz s konji, da odpelje domov Sokole z Vinice. Vsi Sokoli so bili že na vozu in čakali so le starosta Oskarja Maliča, ki se je še enkrat zavrtil na plesišču. Ko je prenehala godba, je prihitel k vozu in hotel sedeti nanj, a v tem trenutku se je ločil nekdo od skupine izzivačev, stekel proti vozu in dal Maliču krepko zaušnico. Presenečen se je ta obrnil in hotel napadalcu vrniti milo za drago. Ta se je spretno umaknil in bežal k svoji skupini, Malič pa za njim. V trenutku so ga tam zbrani obkolili in nenadno so čuli ostali Sokoli na vozu glasen krik. Videč, da je starosta v nevarnosti, so planili vsi proti izzivačem. Prva sta bila Maličev brat Jože in Adolf Radmelič. Z neoboroženimi Sokoli so pa imeli napadalci lahko delo. Jožeta je eden oplazil z boksarjem, hkratu pa je dobil več udarcev s kamnom po glavi, da se je agrudil, a Radmelič je dobil sunek z nožem v vrat, da mu je glava kar omahnila.

Junaški napadalci so takoj pobegnili, hudo ranjene Sokole so pa bratje najprej prenesli v Sokolski dom, kjer jih je obvezala neka usmiljenka. Starosta Malič je dobil sunek z nožem v hrbet, da so bila ranjena pljuča, ranjen je bil pa tudi v trebuh, a k sreči je napadalec nož zdrnil ob pasu, da poškodba ni tako nevarna.

Radmelič ima prerezan vrat, iz katerega mu je kar v curkih tekla kri. Naglo so ga naložili na voz in prepeljali v Črnomelj, kjer mu je zdravnik dr. Šober zašil rano. Zaradi velike izgube krvi je bil Radmelič tako slab, da ga niso mogli prepeljati v bolnišnico, temveč je moral ostati v domači oskrbi. Pozneje so v Črnomelj prepeljali tudi starosta Maliča, ki leži pri svoji sestri, ker je tudi preslab za prevoz v bolnišnico. Njegov mlajši brat, ki ima sicer zevajočo rano na glavi, je lahko ostal v domači oskrbi. Poškodbe staroste Maliča in Radmeliča so zelo nevarne. Upamo, da bodo vsi sirovi napadalci izsledeni.

VZORNA ŽENA

A: »Kako se počutiš v zakonskem jarmu?«
B: »Ne posebno dobro. Je pač križ, če biš ženo kakršna je moja. Učila se je živati, pa ne šiva, učila se je plesti, pa ne plete, učila se je angleščine, pa ne govori angleški. Ni se pa učila kuhati in ne igrati na klavir, pa kuha in igra klavir...«

»Bom, Andrej,« mu je tiho rekla in se priklonila k njemu. »Pogumna bom. Saj bo kmalu minilo.«

»In, botra,« se je potem obrnil Andrej k botri, »če bo hudo, morate takoj poslati po zdravnika. Ali mi obljubite, da ne bom v skrbeh?«

»Tega ti še reči ne bi bilo treba, Andrej. Saj veš, da bo mene prav tako skrbelo kakor tebe ali pa še bolj, ko bom ves čas pri njej.«

Andrej se je po teh besedah nekoliko pomiril. Dolgo so še govorili, potem pa so se začele Mariji zapirati oči in Andrej je vstal.

»Vidim, da si utrujena, Marija,« je dejal. »Saj je kar lahkomišelnost od nas, da te pustimo tako dolgo bedeti, ko potrebuješ počitka. Botra, pojdivo spat, ker bo treba jutri zgodaj vstati. Najpozneje ob sedmih zjutraj moram iti...«

In šli so. Andrej je spremil Marijo še v njeno sobo in se poslovil od nje z vročim poljubom. Potem je šel spat.

Dolgo ni mogel zaspati. Vse mogoče misli so mu blodile po glavi. Naposled ga je pa le spanec rešil.

XV.

Spet doma

Drugo jutro se je zbudil na vse zgodaj, ko je bilo še temno. Nekaj časa je še poležal v postelji, potem pa je vstal in šel poklicat botro, da bi mu pripravila zajtrk. Hkratu z njo je prišla v kuhinjo tudi Marija. Na obrazu se ji je videlo, da ni prav dobro spala. Sedla je k Andreju za mizo in ga prijela za roko.

»Andrej, kdaj te bom zdaj spet videla?« mu je tiho rekla

Politični pregled

Po zadnjih vesteh iz Daljnega vzhoda je čedalje verjetnejše,

da bo nastala vojna med Kitajsko in Japonsko.

Na obeh straneh so v teku vojaške priprave. Kitajci, ki jim Japonci tiščijo na njihovo ozemlje, zahtevajo popoln obračun z vsiljivci. Japonci so se vrinili v kitajski pokrajini Hopej in Čahar ter imajo v rokah svoječasno glavno mesto Kitajske Peking. Povsod tod izkušajo delati nerazpoloženje med kitajskim prebivalstvom proti nankinški vladi, za katero stoje sicer složno vse ostale kitajske pokrajine. Neprestani majhni spopadi še bolj netijo požar. Kitajce zlasti razburja neprestano dovažanje japonskega vojaštva. Vse pa kaže, da je mednarodna politična javnost bolj na strani Kitajcev, kakor je bila pred petimi leti, ko so Japonci začeli tiščati v Kitajsko in so ustanovili iz kitajske Mandžurije novo državo Mandžurijo. V Parizu in Londonu je bilo celo sklenjeno posojilo za kitajsko vlado v Nankingu.

Na španskih bojiščih ni bilo pomembnih dogodkov. Iz Salamance poročajo,

da je general Franco ustanovil novo vsedržavno stranko,

katere vodja je sam in v kateri ima diktatorsko oblast. Po pravih straneh je Franco za svoja dela odgovoren »samo Bogu in zgodovini«. Prvi narodni svet stranke bo v celoti imenoval Franco sam. Sestajal bi se najmanj enkrat na leto, in sicer vsakega 17. julija, na dan začetka španske državljanske vojne. Po pravih straneh ima Franco tudi pravico postaviti svojega naslednika. Po evropskih pojmih je takale stranka, v kateri ima prvo in zadnjo besedo en sam človek, nekoliko čudna. Na drugi strani pa je po pariških vesteh predlagala Moskva valencijski vladi uvedbo diktature v Španiji.

Te dni so bili izgnani iz Anglije trije nemški novinarji, češ da so v Angliji le spletkarili, kar ni bilo v skladu z njihovim novinarskim poslom. Nemčija je odgovorila z izgonom »Timesovega« poročevalca iz Berlina. Zaradi tega

so se odnošaji med Anglijo in Nemčijo zelo poslabšali.

»Kmalu, draga,« je odvrnil Andrej. »Verjamaj mi, da bo vse hitro minilo. Potem se pa ne bova nikoli več ločila. In potem boš ti moja ženica.«

Hvaležno ga je pogledala in se mu nasmešnila, a vendar je bilo v njenem nasmešku tudi nekaj bolečnega. Božala mu je roko in časih je vzrlhtela.

»Le pogumna bodi, Marija,« je dejal Andrej. »Črez najhujše sva že prišla. Zdaj ee nama ni treba ničesar več bati. Mene je skrbelo samo zaradi tvoje matere, in tudi to je že urejeno. Kaj pa še hočeš več?«

»Da bi ti že zdaj za zmerom ostal pri meni,« je šepnila.

»Vidiš, ko pa ne morem. Le malo še potrpi...«

»Skoraj leto dni bom še morala...«

»Saj to ni toliko. In če boš zmerom mislila na to, da boš potem srečna... Toda pustiva zdaj žalostne misli...«

»Da, najbolje bo,« je priznala Marija in pobesila glavo.

In med tem je že botra dala zajtrk na mizo. Sedma ura je že davno minila, ko je Andrej stopil čez prag. Od botre se je poslovil kar v kuhinji, Marija pa je na vsak način hotela iti z njim do gozda, čeprav to Andreju, ki ga je skrbelo zaradi njenega zdravja, ni bilo po volji.

Vso pot skoraj nasta izpregovorila besede. Obema je bilo težko pri srcu in nista vedela, kako naj bi svojo bolečino iztresla. Šele ko sta se že približala gozdu, kjer sta se mislila posloviti, sta obstala in se jima je razvezal jezik. Pa nista mnogo govorila.

Angleški listi pišejo ostre članke, češ da Nemčija ni imela pravice izgnati mirnega angleškega novinarja, ki se ni nikdar pregrešil proti svojim novinarskim dolžnostim, med tem ko so nemški novinarji baje počeli reči, ki bi jih ne smeli. Ta napetost, ki je nastala med Anglijo in Nemčijo, je toliko bolj nepričakovana, ker je pomirjenje Anglije z Italijo kazalo že na to, da se bosta pomirili tudi Anglija in Nemčija.

Iz Londona poročajo, da je na letni liberalni šoli v Cambridgeu predaval znani angleški publicist Steed o Češkoslovaški

in branil češkoslovaško republiko kot odlično urejeno demokratsko državo.

Rekel je, da bi morala angleška vlada jasno izjaviti, da vzame pred Nemčijo v zaščito državo, ki je tako urejena kakor Anglija. Ne sme se zgoditi, je dejal, da bi v Češkoslovaški ugasnila luč svobode, ki sveti tam po zaslugi najboljših češkoslovaških sinov.

Skrajni hrvatski nacionalist Matošič v svojem tedniku »Danica«

ostro obsoja Mačkovo delo,

češ da je dr. Maček čisto nesposoben človek. Zato da tudi zmerom molči, ker ne ve kaj povedati. Okoli njega da se zbira kup laskačev in priliznjencev in nepismenih ljudi, od katerih hrvatski narod ne bo ničesar imel.

Na nedavni predlog zunanega ministra Zedinjenih držav Hulla za mirno reševanje mednarodnih težav

je odgovorilo že 37 držav,

med njimi Anglija, Francija in Rusija, ki so se izrekle za pomirjenje brez orožja. Pravijo da je bil ta predlog stavljen zlasti glede na kitajsko-japonski spor in glede na špansko vojno.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

SVINJE. Na mariborskem sejmu so bile nastopne cene: za 5 do 6 tednov stare prasce 115 do 140, za 7 do 9 tednov stare 110 do 145, za 3 do 4 mesece stare 180 do 195, za 5 do 7 mesecev stare 250 do 360, za 8 do 10 mesecev stare 390 do 500 in za eno leto stare 710 do 800 Din. Svinje se prođajali po 6 do 7.50 Din za kg žive teže in po 9 do 11 Din za kg mrtve teže.

»Andrej, dostikrat se me moraš spomniti,« mu je rekla Marija v slovo. »Saj veš, kako bom sama tu...«

»Bom, in tudi ti mi moraš pisati, da me ne bo skrbelo.«

Še dolg poljub in Andrej se je iztrgal Mariji. Malo nato ga je že skril ovinek njenim očem.

Pot proti domu se je zdel Andreju tokrat hudo kratka. Sam ni vedel, kdaj je prehodil vse griče in iznenada zagledal pod seboj domačo vas. Hitro jo je ubral še čez poslednji klanec.

Na vasi je takoj srečal nekaj znancev, ki so ga ustavili in ga pozdravili. Toda ni se maral predolgo z njimi muditi. Naletel je tudi na nekega tovariša, ki je bil prav tako pri vojaki, toda v drugem kraju kakor on.

»Kako pa, da prihajaš šele zdaj?« ga je tovariš vprašal. »Jaz sem že teden dni doma. Ali te niso prej spustili?«

Andrej se je posmejal. Dober izgovor mu je prišel na misel.

»Oh, nekaj smo ga lomili, pa so vso našo četo zaprli. Šele predvčerajšnjim so nas izpustili.«

»Saj se mi je zdelo, da bo kaj takšnega. Veš, vsa vas se je čudila, da te ni bilo za veliko noč doma.«

»No, pa tega ni treba nikomur pripovedovati,« je še dejal Andrej, čeprav je vedel, da bo prav narobe. Tovariš bo povsod raznesel vest, da je bil Andrej zaprt. Ljudje se mu bodo sicer posmehovali — toda verjeli bodo le. Tako potem vsaj ne bo nepotrebne-ga izpraševanja, kod je hodil (Dalje)

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili 11. t. m. v devizah (s prišteto premijo):
 1 holandski goldinar za 23.94 do 24.09 Din;
 1 nemško marko za 17.45 do 17.59 Din;
 1 angleški funt šterling za 216.16 do 218.21 Din;
 1 ameriški dolar za 43.07 do 43.44 Din;
 100 francoskih frankov za 162.79 do 164.23 Din;
 100 češkoslovaških kron za 151.33 do 152.43 Din;
 100 italijanskih lir za 227.70 do 230.78 Din.
 Vojna škoda se je trgovala v Beogradu po 406.50 Din. Avstrijski šilingi so bili v ljubljanskem zasebnem kliringu po 8.56 Din, nemški klirinški čeki pa po 12.86 Din.

Sejmi

16. avgusta: Cerklje pri Kranju, Draškovec, Hotovlje (samo za blago), Lož, Rakičan, Skofja Loka, Šmarje pri Ljubljani, Trebnje, Vače pri Litiji, Sv. Rok pri Čakovcu, Mozirje, Oplotnica, Sevnica ob Savi.
 17. avgusta: Metlika;
 18. avgusta: Sv. Helena pri Čakovcu;
 19. avgusta: Hodoš;
 20. avgusta: Blagovica, Mursko Središče, Stična;
 21. avgusta: Dokležovje, Mokronog;
 22. avgusta: Litija. Nova vas pri Rakeku.

Drobne vesti

= Sprejem v združni tečaj. V Ljubljani se vrši vsako leto združni tečaj, ki traja od srede oktobra do velike noči. V tečaju se vzgajajo združni delavci. Poučujejo v njem slovenski jezik, računstvo, gospodarski zemljepis, knjigovodstvo, združništvo, nauk o vodstvu zadrug, združno, menično in trgovsko pravo. V tečaj se sprejemajo mladeniči, ki so dovršili 16. leto, vsaj ljudsko šolo in ki ostanejo na domu ter hočejo delovati v domačih zadrugah. Kdor hoče obiskovati tečaj, mora prositi za sprejem. Prošnjo naj naslovi na Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani in ji priloži krstni ali domovinski list in zadnje šolsko izpričevalo. Prošnje ni treba kolkovati. Kdor želi prejemati tudi podporo in misli, da ima pravico do nje, mora to v prošnji utemeljiti. Tako prošnje predloži zveza banski upravi, ki podeljuje podpore vrednim in potrebnim. Poleg tega mora vsebovati prošnja tudi na-

slednje: 1. točen naslov prosilca, 2. očetovo (materino, če oče ni živ) ime, 3. datum in kraj rojstva, 4. izjavo, pri kateri zadrugi hoče sodelovati, 5. izjavo, koliko potrebuje podpore na mesec, 6. izjavo, da bo podporo vrnil, če jo bo banska uprava zahtevala v primeru, da v teku petih let ne bo hotel sodelovati pri nobeni zadrugi. Prošnjo je treba vložiti najpozneje do 15. septembra. Stroški šolanja znašajo: Vpisnina 20 din, učila okrog 200 din. Stanovanje in hrana pa se dobi za 350 do 500 din na mesec.

= Polovična voznina za obiralce hmelja. Kakor smo že poročali, je tudi za letos dovoljena obiralcem hmelja polovična voznina. Vsak obiralec, odnosno obiralca mora kupiti na odhodni železniški postaji celo vozno karto in rumeno legitimacijo obrazec K-13, ki stane 2 Din. Te vozne karte in legitimacije ne sme na izstopni postaji oddati vratarju, marveč ju mora shraniti, ker veljata za brezplačen povratek. Pri povratku dobi vsak obiralec od hmeljarja, pri katerem je obiral hmelj, še eno legitimacijo, potrjeno od občine. Te legitimacije izdaja hmeljarjem tudi Hmeljarna v Zalcu. Ta vozna olajšava velja za čas od 1. avgusta do 30. septembra.

DOPISI

GORENJA VAS V POLJANSKI DOLINI.

V nedeljo 15. t. m. bo imel naš Sokol letni nastop pred Sokolskim domom ob 3. uri, da pokaže uspehe svojega dela. Udeležite se prireditve vsi, ki sokolski mislite. Po nastopu bo prosta zabava. — Kakor znano so nekateri kraji v dolini hudo prizadeti od toče. Največjo škodo je napravila toča na sadnem drevju, ki je letos obetalo obilen pridelek. Zlasti mnogo bi bilo orehov, a zdaj je vse uničeno.

SREDIŠČE OB DRAVI. Tudi nas je obiskala toča. Posebno veliko škodo je napravila v občini Obreža, kjer je uničila pridelke. Kar pa je ostalo toči, je vzela voda, ki je vse preplavila. K sreči toča ni šla skozi vas, da bi nam uničila še sadovnjake, ki so še naše zadnje nade, ker kažejo precej dobro. Samo sadjarji si izdelujejo sami točo s tem, da trgajo za prodajo prezeleto sadje. Tako delajo sebi in vsej sadni trgovini škodo. Krivi so tega največ tisti brezvestni trgovci, ki pobirajo tako nezrelo sadje. Potreben bi bil najodlo-

nejši nastop sadjarjev in oblastev, da se tako škodljivo početje onemogoči.

ZAPOGE. Kakor bi nas ne bilo med živimi, tako molčimo, ker pač nimamo posebnih novic. Po časopisih beremo o strašnih ujmah, ki so prizadele razne kraje naše domovine, mi se pa na srečo moramo zahvaliti Vsemogočnemu, da nas je milostno varoval in nas še varuje, saj imamo naš ajdov kruh še pod milim nebom. Z letino smo razmeroma zadovoljni, posebno obilni blagoslov nam obeta sadno drevje. — Nazadnje moramo še povedati, da bomo v nedeljo 15. t. m. slavili dva jubileja. Ta dan bo obhajala naša vas 200 letnico posvečenja cerkve. Cerkvene slovesnosti zdaj ob času velikega dela ne bo, zato pa bo jeseni. Razen tega bo v nedeljo naša gasilska četa praznovala 10letni jubilej obstoja s prireditvijo velike javne tombole ob 3. popoldne. Na tomboli bo mogoče dobiti: opravo ali možko kolo ali kaj drugega za 2 Din. Vabimo vse prijatelje gasilcev in poštene zabave, da prihitite v nedeljo 15. t. m. v Zapoge, kjer se boste pošteno zabavali na žeganju in tomboli.

ZIRI. Naš Sokol je zadnjo nedeljo pokazal, kaj zmore požrtvovalno delo. Imel je svoj letni nastop, na katerem so vsi nastopajoči lepo izvedli svoje vaje. Udeležba je bila izredno velika, kar je najboljši dokaz, da je sokolstvo med narodom trdno zasidrano. Med udeleženci je vladalo prekipevajoče navdušenje za Sokola in za napredno državno misel. Ziri so po svoji zunanosti že pravo mesto in še vedno se gradi. Kakor znano slovi naš kraj po svoji čevljarski obrti, katere izdelki so na najboljšem glasu po vsej državi.

Domače novosti

* Kraljica Marija in kralj Karol na Cetinju. Dne 5. t. m. je Cetinje prisrčno sprejelo in pozdravilo Nj. Vel. kraljico Marijo in rumunškega kralja Karola. Prispela sta v avtomobilu s spremstvom. Pri vstopu na Cetinje so pred banskim dvorom sprejeli visoke goste ban zetske banovine Peter Ivanišević in drugi. Zvonjenje s cetinskega samostana in iz vseh cerkva je naznanilo prihod visokih kraljevskih gostov. Ko je general Varjačić podal poročilo, je v imenu prebivalstva zetske banovine pozdravil visoka gosta ban

5 Arthur Conan Doyle: Maščevalci iz Indije

In res je bil, ko sem po nekaj dnevih natelet nanj, zelo vljuden. Ni pa niti z besedico namignil na najin prejšnji pogovor. Bil je videti še zmerom izredno vznemirjen. Vsak trenutek se je zdrznil in pogledal plašno okoli sebe. Skrivaj sem upal, da je bila imela njegova hči prav, ko je označila peti oktober za kritični dan, zakaj jasno mi je bilo, ko sem gledal njegove žareče oči in drgetajoče roke, da v takšnem stanju živčne napetosti ne more nihče dolgo časa živeti.

Opazil sem, da je dal pritrditi late čez prejšnjo našo luknjo v ograji, in čeprav sem pregledal vso ograjo, nisem našel nikjer mesta, kjer bi se dal omogočiti prehod. Skozi špranje v ograji sem tu in tam lahko pogledal na dvorec, in neki dan sem opazil pri oknu spodnjega nadstropja robatega možaka srednje starosti, ki sem ga imel za kočijaža Israela Stakesa, Gabriele ali Mordaunta nisem videl. Vznemirjalo me je, da ni bilo nikakega glasu od njiju. Bil sem prepričan, da bi prišla v stik z mojo sestro ali z menoj, če ne bi bila s silo zadržana. Moj strah se je večal, ko so minevali dnevi, ne da bi midva kaj slišala o njiju.

Neko jutro, bil je drugi oktober, sem šel k dvorcu z upanjem, da bom morda kaj izvedel o svoji ljubljenci. Zdajci pa sem opazil nekega možaka čepeti na kamnu ob poti. Ko sem stopil bliže, sem videl, da je tujec. Po njegovih prašnih obleki in zmučenem obrazu

sem sodil, da je prišel od daleč. Imel je velik kos kruha na kolenih in žepni nož v roki. Očitno je bil končal zajtrk, zakaj strkal je krušne drobtine v obleke in se vzdignil, ko je zagledal mene. Opazil sem, da je imel veliko postavo in da je še zmerom držal svoje orožje v roki, zato sem obstal v primerni razdalji od njega, saj sem vedel, da napravi pomanjkanje človeka obupanega. Bal sem se, da bi mu svetla verižica na mojem telovniku ne postala prevelika izkušnja na samotni deželni cesti.

Moj strah je bil upravičen, kajti možak se je razkoračil sredi ceste in me ni pustil naprej.

»No, stari očanec,« sem rekel z narejeno brezskrbnostjo, »kaj lahko storim za vas?«

Njegov obraz je bil od vetra in solnca mahagonijasto rjavo ustrojen in globoka brazgotina, ki je segala od ust do ušesa, ni baš olupšavala njegove zunanosti. Njegovi lasje so bili sivi, a njegova postava močna, in njegova kozuhovinasta čepica je čepela bostrani čez eno uho, kar naj je dajalo izzivalen, napol vojaški izraz. V splošnem sem imel vtisk, da je bil eden izmed najnevarnejših ptepuhov, kar sem jih kdaj videl.

Namesto da bi bil odgovoril na moje vprašanje, me je nekaj časa molče motril s svojimi čmerikavimi, krvavimi očmi, nato pa je zaprl nož.

»Vi ne lovite ljudi!« je rekel. »Premladi

ste menda! V Paileyju so me vtaknili v zapor in v Wigtownu prav tako. Tisoč vragov, naj še zdaj kdo položi roko name, vse življenje bo pomnil korporala Rufusa Smitha! Preklete imenitna je dežela, kjer tine dajo dela in te zraven še zaprejo, ker ni-maš izkaza s čim se preživljaš.«

»Zal mi je, da vidim starega vojaka tako bednega,« sem rekel. »Pri katerem polku ste služili?«

»Baterija H., jahajoče topničarstvo. Naj vzame hudič vso službo in vse, ki služijo vojake. Zdaj štejem skoro 60 let, pa imam beraško pokojnino 38 funtov in 10 šilingov. To ni dovolj za pivo in tobak!«

»Mislil bi, da vam mora biti znesek 38 funtov in 10 šilingov zdaj na stara leta prav dobro došel,« sem resno pripomnil.

»Ali mislite?« je dejal posmehljivo in nagnil svoj razdrapan obraz tako, da se je skoro dotaknil mojega. »Koliko, mislite, je vredna tale brazgotina? In moja noga, v kateri kosti sklepečejo kakor vreča, polna kock. Kaj je to vredno? In jetra kakor goba in mrzlca vsakokrat, kadar pihva vzhodni veter? Kaj stane vse to med brati? Bi to poklonitev sprejeli za umazanih letnih 40 funtov, kaj?«

»V tej pokrajini živimo siromašni ljudje,« sem odgovoril. »Med nami bi veljali za bogatega moža.«

»Seveda,« je rekel, nato pa je vzel iz žepa svojo črno pipo ter jo natlačil s tobakom, »ti ljudje tukaj so preprosti in njih potrebe so preproste. Jaz pa znam živeti. Dokler imam le šiling v žepu, ga znam porabiti, kakor se šiling mora porabiti. Ker stojite baš pred menoj, mi morda lahko po-

Peter Ivanišević, takoj nato pa v imenu mesta Cetinja vršilec dolžnosti cetinjskega župana Spasić. Za pozdrave sta se Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vel. kralj Karol prisrčno zahvalila. Vse do cetinjskega samostana se je pred okrašenimi hišami zbralo prebivalstvo in prirejalo visokima gostoma navdušene počastitve. Visoka gosta sta peš krenila tudi do hiše, kjer se je rodil pokojni kralj Aleksander I. Uedinitelj.

* **Vabila k zbiranju gradiva za novinarsko razstavo** imajo med dijaštvom prav dober uspeh in zato naša mladina zasluži prav posebno pohvalo. Mnogo slabši odziv je pa pri odraslih, saj smo od njih dobili le malo gradiva iz svetovne vojne, še manj pa starih dijaških listov, a od nikoder še ni malomeščanskih »Cenc« aliceloseznama, katere stare časnike in časopise imajo naše društvene knjižnice. Ker smo takorekoč že pred otvoritvijo razstave, ponavljamo svojo prošnjo za zbiranje najraznovrstnejšega gradiva, ker bi radi vsaj nekaj društev pohvalili javno z objavo njih imen v listih. Pripravljalni odbor slovenskega novinarstva Ljubljana-Velesejem.

* **Sreska mladinska organizacija JNS za Ljutomerski srez.** Po sklepu delegatov krajevnih mladinskih organizacij bo sreska skupščina mladinske JNS za Ljutomersko-radgonjski srez v nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne v Zavratnikovem hotelu v Ljutomeru. Poročala bosta poslanec Lukačič in delegat banovinskega akcijskega odbora.

* **Občni zbor JNS v Laškem.** Te dni sta se vršila v Laškem uspeli občni zbor tamkajšnje krajevne organizacije JNS in ustanovni občni zbor mladinske organizacije. Obeh zborov se je udeležilo okrog 150 ljudi, od teh nad dve tretjini mladine iz Laškega in bližnje okolice. Zbor krajevne organizacije je tvoril in vodil dr. Roš, ki je podal svoje poročilo. Nato je bil izvoljen novi upravni odbor z dr. Rošem na čelu. Na ustanovnem občnem zboru mladinske organizacije je bila po otvoritvi izvolje na upravnega predsednika Kopačič. Razen tega so bili izvoljeni še pripravljalni odbori mladinskih organizacij za okoliške občine. Predsednik mladinskega akcijskega odbora inž. Rus iz Ljubljane je podal obširno poročilo, ki mu je sledila mladina z veliko pozornostjo. Govornika so ponovno prekinili z burnim odobravanjem. Na zboru sta poročala še narodna poslanca Rudolf Pleskovič in Ivan Prekoršek, ki sta

bila prav tako deležna navdušenega odobravanja.

* **Hmeljarske zadeve.** Iz celjske »Nove Dobe« posnemamo: Kakor znano je banska uprava lani 20. marca razveljavila občni zbor Hmeljarskega društva za dravsko banovino, ki se je v redu vršil 26. marca 1933 v Zalcu. Proti temu ukrepu je bila vložena pritožba na notranje ministrstvo, ki je pa 10. septembra lani pritožbo zavrnilo. Proti tej odločbi notranjega ministrstva je bila vložena tožba na državni svet. Državni svet pa je s svojo končnojavno razsodbo z dne 16. marca letos ugodil tožbi Hmeljarskega društva ter je razveljavil odločbo ministra notranjih zadev in ukrep banske uprave. Kljub tej razsodbi najvišjega upravnega sodišča v državi pa sresko načetstvo v Celju ne dopušča Hmeljarskemu društvu, da bi začelo z delom, ki je zdaj, ko se bliža hmeljarska sezona, tako potrebno. Zaradi tega tudi ne sme izhajati »Hmeljarski vestnik«, ki je bil kmetovalcem-hmeljarjem potreben vodnik in svetovalec. To sporočamo na pojasnilo na razna vprašanja iz vrst savinjskih hmeljarjev.

* **Železniškim upokojencem in vdovam.** Izšla je uredba glede naročila režijskega premoga. Vsak upokojenec, ki želi naročiti režijski premog, naj se zgleda pri svoji najbližji postaji. Glavni kolodvor v Ljubljani sprejema naročila od 1. do 7., od 11. do 17. in od 21. do 27. vsakega meseca; zaradi zastanka ta me. se izjemno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, v nadaljnjih mesecih pa v uradnih urah od 10. do 12.

* **Poroka.** V Ljubljani v frančiškanski cerkvi se je poročil g. Friderik Prenc, trgovec iz Prezida, z gđco Valerijo Potratovo iz Mrkoplja. Bilo srečno!

* **Smrt najstarejšega Jugoslavena.** Naši javnosti gotovo ni znano, da je pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu živel 120-letni očanec, ki je bil menda najstarejši Jugosloven. Je to leta 1817. rojeni posestnik Ivan Kura, ki je te dni umrl. Starček je bil do zadnjega izredno zdrav in čil. Njegovega pogreba se je udeležila ogromna množica ljudi.

* **Mladeniči rekruti,** kistepotrjeniki vojakom in imate pravico do osvoboditve, skrajšanega roka službe, čimprejšnjega vstopa v kader, odložitve službe v kadru, informirajte se in uredite svoje zadeve pravočasno! Ako je rok zamujen, se ne da več pomagati! Pojasnila daje za malenkostno plačilo Per Franc, kapetan v pokoju, koncesionirana pisarna, Ljub-

ljana, Maistrova ulica št. 14. Za odgovor je priložiti kolek ali znamko za 6 Din.

* **Sprejem v podčastniške šole.** Artilerijska podčastniška šola v Čupriji, Inženirska podčastniška šola v Mariboru, starost od 18 do 21 let, Pomorsko vazduhoplovna, starost od 18 do 20 let, Vazduhoplovna podčastniška v Novem Sadu, starost od 17 do 21 let, Strojna mornariška od 15 in pol do 18 in pol leta, Strokovna mornarska od 18 do 20 let in Vojno-godbeni v Vršču od 14 do 16 let starosti. Pojasnila se dobe pri Peru Francu, kapetanu v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Priložiti kolek ali znamko za 6 din za odgovor.

* **Sprejem učencev v državno obrtno šolo za pletarstvo v Ptuj.** Šola ima značaj nepopolne srednje šole z nižjim tečajnim izpitom. Naloga šole je, dajati učencem obeh spolov poleg večje vzgoje strokovno izobrazbo v pletarstvu in vrbogojstvu in jih vzposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pomaga po dovršenju učni dobi tudi do zasluzka, ako ne bi mogli izvrševati pletarstva na svojih domovih. Na zavodu poučujejo razen praktičnega pouka v pletarstvu tudi učni jezik, računstvo, kalkuciacijo, knjigovodstvo, strokovno risanje in drugo. Vse šolske potrebščine prejmejo učenci na zavodu brezplačno. Učna doba traja tri šolska leta. Šolsko leto se začne 1. septembra. V prvi razred se sprejemajo učenci obeh spolov, ki so dovršili vsaj dva razreda srednje ali meščanske šole ali šest razredov osnovne šole in so stari najmanj 12 let. Prijave, kolkovane s kolki za 10 din, je vpslati do vštete 3. septembra. Prijavi je priložiti krstni list, zadnje šolsko spričevalo, izjavo staršev (varuha), s katero se zavezujejo, da bodo vzdrževali učenca za časa učne dobe in plačali vse stroške, ki bi nastali zaradi neopravičenega predčasnega izstopa, potrdilo davčne uprave o višini neposrednih davkov roditeljev. Vsak prijavitelj prejme pismeno rešitev o sprejemu. Pridnim, podpore potrebnim učencem se bo po možnosti priskrbeli podpora za vzdrževanje. Za podrobnejša pojasnila se je obrniti na upraviteljstvo šole.

* **Železniški most čez Savo pri Sevnici.** Prometni minister dr. Spaho je odobril licitacijo, s katero dobi Splošna stavbna družba v Mariboru zgradbo železne konstrukcije za most čez Savo pri Sevnici za železniško zvezo Sevnica—St. Janž, in sicer za ceno 4.800.000 dinarjev. Licitacijo mora odobriti še ministrski svet.

veste, ali vam je kaj znano o nekem Heatherstoneju, ki je bil prej polkovnik 21. bengalskega polka. V Wightownu sem slišal, da prebiva nekje v tej pokrajini.

»V tistile veliki hiši stanuje!« sem rekel pokazaviši proti cloombrskemu stolpu. »Ograjna vrata niso daleč, a general nima rad obiskovalcev.«

Zadnjih mojih besed že ni več slišal, kajti kakor hitro sem mu pokazal vrata, je korporal Rufus Smith nemudoma odstrkljal v pokazani smeri. Njegova hoja je bila izmed najčudovitejših, kar sem jih kdaj videl. Z desno nogo se je v šestih korakih samo enkrat dotaknil tal, med tem ko je levo nogo uporabljal s tako odločnostjo in zaganjanjem, da je stopal s neverjetno hitrostjo, ki si jo moral občudovati. Tako sem bil presenečen, da sem z odprtimi usti stal na cesti in gledal za štorasto postavo, dokler mi ni zdajci padlo na um, da bi srečanje tega neobzirnega moža z vročerkvim generalom imelo lahko resne posledice. Zato sem šel za tujcem, ki je kakor velik, neroden ptič poskakoval proti svojemu smotru, in sem ga došel pri vratih, ko je gledal skozi mrežna vrata.

Vsekako je zvit star lisjak!« je rekel obrnivši se k meni in pomignivši proti dvorcu. »In to je njegov bungalow (indijska letovalna hiša) tu med drevjem, kaj ne?«

»Njegova hiša je to, da!« sem odgovoril. »Svetoval bi vam pa, da bodite malo vljudnejši, če nameravate govoriti z generalom.«

»Prav imate. Bil je zmerom trd oreh. Ali ne prihaja pravkar skozi drevored?«

Pogledal sem skozi mrežna vrata in videl, da je bil res general, ki je hitro šel

proti nama. Ali naju je videl ali pa slišal najino govorjenje. Ko se je nama bližal, je zdaj pa zdaj obstal in naju ogledoval skozi temne sence drevja, kakor bi ne bil vedel, ali naj pride k nama ali ne.

»Gleda, ali je varno!« je zapešetal moj spremljevalec hripavo se zasmajavši. »Tեսno mu je pri srcu, in jaz vem, zakaj. Ne dá se ujeti kakor miš v past, dokler lahko to prepreči, stari lisjak!«

Zdajci se je tujec postavil na prste, stegnil roko skozi mrežo in začel z njo migati. »Pridite sem, hrabri poveljnik!« je kričal na vse grlo. »Pridite sem! Obrežje je varno in sovražnik ni viden!«

Ta poziv je pomiril generala, zakaj prišel je naravnost k nama, čeprav sem po temnordeči barvi njegovega obraza mogel spoznati, da je v njem močno vrelo.

»Kaj, vi ste tu, gospod West?« je dejal, ko me je zagledal. »Kaj želite in zakaj ste privedli tega možaka semkaj?«

»Nisem ga jaz privedel,« sem odgovoril nekoliko ozvolvoljen, ker me je dozdevno hotel napraviti odgovornega za prisotnost tega razcapanega potepuha. »Naletel sem nanj na deželni cesti, in ker je hotel vedeti, kje stanujete, sem mu pokazal pot. Sicer pa ga ne poznam.«

»Kaj želite od mene?« je mračno vprašal general mojega spremljevalca.

»Prosim, gospod,« je rekel nekdanji korporal z jokavim glasom, in ponižnost, s katero se je dotaknil kožuhovalne čepice, je bila v čudnem nasprotju z njegovo prejšnjo nesramnostjo. »Prosim, gospod, star topničar v službi kraljice sem, in ker poznam vaše ime iz Vzhodne Indije, sem mislil, da

bi me mogli morda vzeti v službo kot hlevskega hlapca ali vrtnarja ali kaj drugega!«

»Žal, da ne morem storiti ničesar za vas!« je hladno odgovoril stari general.

»Potem mi pa dajte vsaj kakšno malenkost, ker sem siromak,« je prosil potepuh. »Zaradi nekaj novičev vendar ne boste dopustili, da pogine vaš stari tovariš. Bil sem s salejsko brigado v prehodih, gospod, in tudi pri drugem zavzetju Kabula.«

General Heatherstone je ostro pogledal berača, a ni rekel ničesar.

Bil sem v Ghuzneeju, ko so se zaradi potresa zrušile stene in smo zagledali 4000 Afgancev za slab streljal od nas. Izprašujete me samo in boste spoznali, ali lažem ali ne. Ko sva bila mlada, sva vse to skupaj pretrpela, a zdaj stanujete vi v lepem bungalowu, a jaz naj na stara leta poginem na cesti. Ali je to pravično?«

»Nesramen lopov ste!« je rekel general. »Ce bi bili dober vojak, ne bi vam bilo treba zdaj beračiti. Niti noviča ne dobitel!«

»Še nekaj, gospod!« je vzkliknil potepuh, ko se je general že obrnil, da naju zapusti. »Bil sem tudi v teradskem prehodu!«

General se je naglo obrnil, kakor bi te besede bile strel iz revolverja.

»Kaj pravite?« je jecljal.

»V teradskem prehodu sem bil, gospod, in sem tam poznal moža z imenom Gulab Sah!« Zadnje besede je siknil s pritajenim glasom in posmehljivo rezanje se mu je razlilo čez ves obraz.

Učinek teh besed na generala je bil izreden. Kar omahnil je general od mrežnih vrat. Njegov rumeni obraz se je pobarval

* **Tekmovalce za državno prvenstvo na harmoniki**, ki bo 12. septembra na ljubljanskem velesojmu, opozarjamo na posebna določila za tekmovalce na kromatični harmoniki. Med tem ko je izbira glasbenih del na diatonični harmoniki svobodna, sta predpisani za tekmovalce za državno prvenstvo na kromatični harmoniki tile skladbi: Flotow: Marta-uvertura in Dvořák: Slovanski ples št. 8. Prijavni rok do 1. septembra na urad Ljubljanskega velesojma, Ljubljana.

* **Prenos pism iz Anglije z letalom.** Generalni direktor angleških pošt je izdal odlok, po katerem se bodo v bodoče vsa pisma in dopisnice namenjene v Nemčijo, Avstrijo, Bolgarijo, Češkoslovaško, Poljsko, Sovjetsko Rusijo in Jugoslavijo prenašala z letalom in sicer z londonskega letališča v Berlin. Tako bo prihajala pošta iz Anglije v vse te države en dan prej kakor doslej.

* **Kozjanski okoliš uničen od toče.** Tudi v kozjanskem okolišu je pred dnevi padala strašna toča, ki je zmlela v polurnem divjanju vse poljske pridelke, oklestila vinske gorice in sadno drevje, zraven pa je vihar lomil veje, podiral drevesa, razkrival hiše in pobijal šipe. Samo na šoli v Bučah je bilo pobitih 125 šip. Mnogo je pobite tudi divjačine, ptic in rib. Pas toče je zavzemal nastopne kraje: St. Vid v občini Planini, Bištrico, Lesično, Drensko rebro v občini Pilštajnu, Klake, Zeče, delno Zdole v občini Kozjem, Bučko gorco, Buče, Vrensko gorco, Prelasko, Polje, Sedlarjevo, Pecelj, Verače in Golobinjek v občini Podčetrtku. Ves ta okoliš je nujno potreben izdatne pomoči.

* **Otrok je utonil v greznici.** Nedavno je na Jesenicah dve leti stari Rupnikov Lojze, ki je bil sam doma, šel iz hiše in zlezal skozi luknjo v plotu na sosedov vrt, kjer je precej globoka jama, napolnjena z gnojnicco. Najbrže je hotel opazovati žabe, pri tem pa se je preveč nagnil in padel v greznico. Našli so ga šele čez dobro uro mrtvega.

* **Kroglo v srce zaradi posestva.** V Ivanjcih pri Gornji Radgoni sta se zaradi nameravane prodaje posestva sprla zakonca Matija in Angela Toplakova. Ker je žena sklenila, da proda posestvo, je moža to tako potrla, da je sklenil izvršiti samomor. Šel je sredi noči v kuhinjo, kjer si je pognal kroglo pod srce. Ranjenca so nemudoma prepeljali v mariborsko bolnišnico.

* **Velik požar v Sostrem.** V Sostrem pri Ljubljani je nastal te dni požar v gospodar-

skem poslopju posestnika Jerneja Bitenca. Pravijo, da je začelo goreti na dveh krajih hkratu. Plameni so zajeli vse gospodarsko poslopje: dvojni kozolec, hlev in šupo. Prešli so tudi na hišo. Na pomoč so prihiteli gasilci. Gospodarsko poslopje s hišo vred je pogorelo do tal in so mogli rešiti samo živino. Orožniki so uvedli preiskavo.

* **Smrtna nesreča.** Nedavno zvečer se je na Ruški cesti v Mariboru zgodila nesreča, katere žrtev je postal 54-letni upokojeni železničar Jakob Satler. Satler se je s kolesom vračal po Ruški cesti v mesto. Na oglu Ruške ceste in Smoletove ulice pa je zadel v voz, s katerim se je pripeljal hlapec Franc Bratuša iz Maribora. Satler je dobil tako hude notranje poškodbe, da je obležal nezavesten in da so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer je umrl.

* **Domačija je zgorela.** Pred kratkim je začelo goreti gospodarsko poslopje Valentina Oberška. V nekaj minutah je bila tudi hiša v ognju. V gospodarskem poslopju je zgorelo vse gospodarsko orodje, 26 ovc in dve svinji. Konje in drugo živino so rešili. Žena z dvojčki se je komaj rešila iz postelje.

* **Strela je zažgala.** Okoli Velike Nedelje je bila te dni huda nevihta. Med njo je strela udarila v hlev Jožefa Kolariča v Šardinju, in ga zažgala. Kolarič je hitel v hlev reševati živino, pa ga je dim omamilo, da je padel pod žleb. Zgorel bi bil, da ga niso v zadnjem trenutku rešili in z umetnim dihanjem spet spravili k življenju.

* **V Kaštelškem zalivu sta utonila.** V nedeljo je v Kaštelškem zalivu huda nevihta zajela ladjico, s katero so se peljali z izleta upokojeni uradnik ljubljanske Poštne hranilnice 62-letni Josip Klemenčič, njegova žena Berta in neka Dunajčanka. Nenadno se je ladjica začela polniti z vodo. V smrtnem strahu je skočila Klemenčičeva v vodo, njen mož pa za njo. Ko so izletniki, ki so se peljali v motorne mčolnu, videli, kako se Klemenčičeva borila z valovi, so jima pohiteli na pomoč in so ju potegnili iz vode. Z umetnim dihanjem so ju skušali obuditi, a ves trud je bil zaman, kajti Klemenčičeva sta bila že mrtva. Menda ju je v vodi zadela kap.

* **Sumljiv požar v Oplotnici.** Predzadnji ponedeljek zjutraj je nenadno začelo goreti nad Oplotnico. Ogenj je zajel lepo gospodarsko poslopje oplotniškega župana g. Brgleza. Gasilci, ki so v nedeljo obhajali 25letnico obstoja svojega društva, so bili sicer v lepem razpodoženju na veselici, pa so jo takoj mah-

nili z motoriko na kraj požara. Ker je v gospodarskem poslopju bila velika množina krme, je zgorelo vse, razen zidu in živine, katero so rešili. Gospodarsko poslopje je bilo zavarovano. Domneva se, da je nekdo podtaknil požar zato, ker je hotel veseleče se gasilce presenetiti. Zadevo zasledujejo oplotniški orožniki.

* **Orožnik je utonil na Bledu.** Orožnik Fr. Jugoveta, ki je bil na Bledu dodeljen čez poletje, se je šel kopat v grajsko kopel s svojimi tovariši. Bil je edini, ki je znal plavati. Skočil je v vodo, plaval nekaj časa, nato pa naenkrat izgini pod površjem. Njegovi tovariši so to videli, a ni nobeden izmed njih znal plavati, da bi priskočil na pomoč. Zato so poklicali druge, ki so šli iskat orožnika, pa ga niso našli. Sicer pa je bilo že tako prepozno. Najbrž ga je zadela srčna kap.

* **Požar je uničil skedenj.** V nedavni noči je v Prigorič v občini Dolenji vasi začel goreti skedenj posestnika Ložarja. Gospodar je z družino v Ameriki, pa zato njegovi sorodniki skrbe za posestvo. Na pomoč so prišli gasilci in preprečili, da se niso vžgala bližnja poslopja. Skedenj je gotovo nekdo zažgal. Zakaj je bil požigalcu na poti, ni jasno.

* **Drava je naplavila otroka.** Nedavno je bilo pri otoku ob Keršetovem gozdu pri Ptujju naplavljeno trupelce novorojenčka moškega spoča. Raztelesenje je ugotovilo, da je otrok prišel živ na svet. Kdo je otroka vrigel v Dravo, se še ni dognalo.

* **Strela je upepeli hišo.** Ko je te dni divjala nad Ptujem in okolico nevihta, je udarila strela v hišo posestnika Bračiča Alojzija v Doliču v občini Sv. Urban pri Ptujju. Strela je užgala hišo, hkratu pa je oplazila Bračičevo ženo Marijo in njeno hčerko Ano. Obe sta se onezavestili in so ju morali prepeljati v ptujsko bolnišnico. Hiša je zgorela do zidu.

* **Zrtve strele na Kočevskem.** Nedavno je nastalo okoli Stare cerkve strahovito neurje. K sreči toče ni bilo preveč. Med neprestanim nalivom je z elektriko nasičeno nebo pošiljalo na zemljo uničujoče strele. V Mrgori je strela ubila vaškega pastirja Petera hudo pa oplazila posestnikova sinova R. Toneta in Pluta Ivana. Poslednji je p. ožgan in je malo upanja, da bi okrevail.

* **Obešenec v hlevu.** Na Meljskem so našli v hlevu obešenega 32letnega v. čarjevega sina Franca Krebša. Kaj je srečnika gnalo v smrt, ni znano.

pepelnato sivo. Naposled je zastokal. »Gulab Sah!... Kdo ste, ki poznate Gulaba Saha?« »Poglejte me vendar natančneje!« je odgovoril potepuh. »Vaše oči niso več tako ostre kakor pred štiridesetimi leti!«

General je dolgo gledal razcapanega popotnika in napejal spomin.

»Za božje ime!« je vzkliknil potem. »Vi ste korporal Rufus Smith!«

»No, ste vendar uganili!« je rekel možak in se zasmejal. »Dolgo je trajalo, da ste me spoznali. Predvsem mi zdaj odprite vrata. Ne zabavam seradskozimrežna vrata. Meprevec spominja na desetminutne obiske v jetniških celicah!«

General, na čigar obrazu so bile še razločno vidne posledice njegovega razburjenja, je odrinil zapah pri vratih z nervoznimi, tresočimi se prsti. Zdelo se mi je, kakor bi se mu bil zavoljo sestanka s korporalom Rufusom Smithom odvalil kamen od srca, vendar pa je njegovo obnašanje kazalo, da mu je njegova prisotnost povzročala mešane občutke.

»Često sem se vprašal, korporal,« je rekel, ko je odprl vrata, »ali ste še živi. Nič več nisem mislil, da vas bom še kdaj videl. Kako se vam je godilo vsa ta leta?«

»Kako?« je odgovoril korporal trdo. »Skoro zmerom sem bil pijan. Kadar prejmem pokojnino, začnem piti žganje. Dokler je denarja za pijačo, imam nekoliko miru. Ko vse zapravim, začnem prosiačiti, deloma zato, da nabere denarja za popivanje, deloma pa sem beračil, da sem iskal vas.«

»Oprostite, gospod West, da govoriva s korporalom o zasebnih zadevah,« je rekel general obrnivši se k meni, ki sem baš hotel oditi. »Ostanite še malo časa. Vi že tako nekaj

veste o tej zgodbi, in prav mogoče je, da boste nekega dne z nami v eni mreži.«

Korporal Rufus Smith je strmel vame z odprtimi usti.

»Kaj?« je vprašal. »Kako pa pride ta do tega?«

»Prostovoljno, čisto prostovoljno!« je pojasnil general hitro s pritajenim glasom. »Moj sosed je in se je ponudil, da mi bo pomagal, če bo treba.«

To pojasnilo je presenečenje velikega korporala dozdevno še povečalo.

»Vrag naj me...!« je vzkliknil čudeč se.

»Kdo je kdaj slišal še kaj takega!«

»Ker ste me zdaj dobili, korporal Smith,« je dejal general, »kaj želite od mene?«

»Mnogo: streho nad svojo glavo, obleko in jed, zlasti pa žganje!«

»Vzamem vas pod streho,« je rekel general počasi, »in storil bom za vas, kar je v mojih močeh. Toda disciplina mora veljati. Smith; brez nje ne bova mogla izhajati. Jaz sem general, a vi korporal; jaz bom zapovedoval, vi boste ubogali. To vam povem enkrat za vselej!«

Potepuh se je strumno vzravnaval in pozdravil po vojaško.

»Vzamem vas v službo za vrtnarja, da se znebim možaka, ki je zdaj pri meni uslužben. Kar se žganja tiče, ga boste dobivali izvestno količino in nič več. V našem dvorcu ni hudih pivcev.«

»Vi sami ne uživajte opija ali kaj podobnega?« je vprašal korporal.

»Nikdar!« je dejal general odločno.

»Potem ste pogumnejši od mene, to je res. Ni čudno, da ste si priborili v borbah z uporniki častni križec. Če ne bi bil nikdar za-

užil nobene kapljice, ko moram vsako noč poslušati tiste strahotne glasove, bi bil že znorel!«

General Heatherstone je pritisnil prst na usta, kakor bi se bil bal, da ni njegov vojaški tovariš povedal že preveč.

»Hvala vam, gospod West,« je rekel, »da ste tega moža spremili semkaj. Starega tovariša ne morem pustiti v bedi. Njegovim prošnjam samo zaradi tega nisem takoj ustregel, ker sem dvomil v resničnost njegovih izpovedb. Idite v dvorec, korporal, pridem kmalu za vami. Ubožec!« je nadaljeval, ko je gledal, kako je stari vojak štrkljal po drevedu proti dvorcu. »Zadelo ga je v nogo in mu zdrobilo kosti, a trmasti neumnež ni dovolil zdravnikom, da bi mu odrezali nogo. Spominjam se ga zdaj kot pogumnega mladega vojaka v Afganistanu. Doživela sva skupaj zelo čudne pustolovščine, o katerim vam bom morda kdaj pozneje pripovedoval. Razumeli boste torej, da sem možaku naklonjen in da mu bom rad pomagal. Ali vam je kaj govoril o meni, preden sem prispel?«

Plašna napetost je bila v tem vprašanju. »Niti besedice!« sem odvrnil.

»O,« je menil general malomarno, toda odločno se mu je poznalo olajšanje, »mislim sem, da je naposled morda govoril o dobrih starih časih. Zdaj pa moram za njim, da se ga ne bo služinčad bala. Prav lep res ni. Zbogom!«

Stari mož mi je pomignil, se obrnil in odhitel proti dvorcu za nepričakovanim gostom, jaz pa sem še postopal okoli visoke, črne ograje iz lat in prežal skozi špranje, vendar nisem nikjer odkril Mordaunta ali pa njegovo sestro.

* **Dva požara.** Posestniku Josipu Popiču v Račadah je pogorelo stanovanjsko in gospodarsko poslopje z obleko, posteljnino, senom in gotovino 1.200 dinarjev. Požar je nastal radi slabega dimnika. V Selah je posestniku Karlu Tamšaju pogorelo stanovanjsko in gospodarsko poslopje z vsem pohištvom, obleko in gospodarskim orodjem. Tudi zakončema Jamnikoma, ki sta stanovala v isti hiši, sta zgorela vse pohištvo in obleka.

* **Smrtna nesreča na Veliki planini.** Na Veliki planini se je smrtno ponesrečil 26-letni Anton Rozman iz Kamnika. Padel je čez 40 m visok previs, potem pa je po žlebu držal še kakih 300 do 400 m daleč ter obležal pri neki bukvi.

* **Voznikova smrt med vozovi.** Iz Putehofa je peljal Janez Tolar iz Persovč pri železnikih, težko naložen voz hlodov proti Trzliču. Pri žagi Franca Magliča mu je prišel nasproti s praznim vozom hlapec Oton Bergant, zaposlen pri Ferdinandu Kokalju pri Trzliču. Tolar je šel po levi strani ceste in prišel med oba voza, ki sta šla drug ob drugem. Nesrečnika je stisnilo čez spodni del črta in je obležal nezavesten. Policijanci zdravnik je ugotovil hude poškodbe spodnjega telesa. Ponesrečenega Tolarja so hitro peljali v ljubljansko bolnišnico, a že med prevozom je umrl. Pri tej priliki naj omenimo čudno igro usode. Na Vidov dan je voznik Tolar na isti način do smrti poškodoval mlajša Sajovica od Sv. Ane, ki ga je njegov voz tako močno pritisnil k zidu, da je neoročni deček kmalu nato umrl. Tolar je bil dproščen, ker njegova krivda ni bila dokazana.

* **Vlak je ubil očeta štirih otrok.** Predzadnji ponedeljek je odšel 44-letni, v Woschnagovi tvornici usnja v Šoštanj nameščeni strojnik Romeo Kandušer v mesto po petrolej. Ko se je vvažal s petrolejem, je hotel še stopiti v neko hišo po mast. Z njim sta bili tudi dve dami. Ko so prišli vsi trije do odcepa industrijskega tira blizu Woschnagove tvornice od savinjske železniške proge, je privozil iz Šoštanja večerni osebni vlak. Kandušer in obe dami so se umaknili vleklu na prostor med industrijskim tirom. Ko je šel vlak mimo, je zgrabil Kandušerja in ga silno poškodoval. Vlak se je ustavil in prejel ponesrečenca v Celje, kjer so ga odhali v bolnišnico. Bila pa je vsaka pomoč zaman in je kmalu preminil. Bil je oče štirih otrok. Pokojniškov oče živi kot morvarički upokojenec v Braslovčah. Rajnikemu bodi dhranjen blag spomin!

* **Pod kolesi senenega voza.** 50-letna vintčanka Liza Janžekovičeva iz Breclova pri Ostušovcih je bila pri nekem kmetu zaposlena na travniku. Proti večeru so naložili voz in peljali domov. Na bregu je Liza ob strani držala voz, pa ji je spodrsnilo in je padla pod voz, da so ji šla kolesa čez gornji život. Nevarno poškodovano so takoj prepekljali v bolnišnico, kjer je izdihnila.

* **Otroci so zanetili požar.** Žrtve otroške igre z vžgalicami je postalo gospodarsko poslopje progovnega delavca Tomažiča Boštjana v Spodnji Gorici pri Račah. Z gospodarskim poslopjem vred je zgorela še hiša in so plameni prešli tudi na sosednje gospodarsko poslopje Katarine Lončaričeve.

* **Prijet tat motorja.** Valentin Prestopnik, doma iz Notranjih goric, je ob koncu prejšnjega meseca spet prestopil mejo med svojim in tujim blagom in poneveril v Trzliču Martinu Šourku motorno kolo. Naglo se je odpeljal proti Kranju, se tam v diru zaletel v kostanj in si je pri padcu zlomil roko, ranil koleno ter dobil še druge poškodbe. Moral je v bolnišnico, motor pa je moral poslati k mehaniku. Te dni pa je Prestopnik toliko okrevaj v bolnišnici, da so ga odstavili. Komaj pa je prestopil prag bolnišnice, pa ga je že zagrabil stražnik in ga odvedel na policijsko upravo, kjer je prestopnik priznal svoj greh.

* **Uboj, ker je hodil po prepovedani stezi.** V Murščaku pri Sv. Juriju ob Ščavnici sta si bila zidarski pomočnik Anton Kovačič in posestnik Alojzij Videmšek že dalje časa v hudem sovraštvu. Ko se je nedavno zvečer vračal Kovačič po pešpoti, ki drži po Videmško-

vem sadovnjaku proti domu, ga je Videmšek s sekuro v roki pričakal in mu odločno prepovedal hojo po njegovem svetu. Ta Videmškov nastop je povzročil prepir, v katerem je Kovačič telesno slabšega Videmška s tako silo vrget na tla, da mu je sekira padla iz roke. Videmškova žena je pobrala sekuro in na oba vplivala pomirjevalno, vendar brez uspeha. Videmšek je pobral kol in z njim nekakrat z vso silo udaril po Kovačiču, katerega je to tako zjezilo, da je Videmška ponovno vrget na tla in ga pretapel, da je obležal nezavesten. Kovačič mu je zlomil tri rebra, in mu prizadejal hude notranje poškodbe, za katerimi je Videmšek umrl.

* **Vlom pri Sv. Jakobu ob Savi.** V hišo Ivana Grada pri Sv. Jakobu ob Savi je bilo v soboto popoldne med odsotnostjo domačih vlomljeno. Neznanec je odnesel zlato ovratno verižico, srebrno zapestno uro, zlato verižico, zlato uro z verižico, zlat obesek, poročni prstan, zapestnico, bankovec za 1000 din in še 4700 din v 100dinarskih bankovcih in kovancih. To mu pa še ni zadostovalo in je vdrl tudi v sobico deklet Marije Gradeličeve, ki ji je ukradel 250 din in nekaj dragocenosti. Vlomilec je odnesel za blizu 10.000 dinarjev plena. Orožniki, ki so bili takoj obveščeni o drznem vlamu, so nemudoma pričeli potvedovati. Najbrž je vlomil neki cigan.

* **Blazno početje ranjenca.** Nedavno nedeljo popoldne je bilo zbranih pri nekem kmetu pri Sv. Ani pri Humu ob Sotli precej fantov, ki jih je kmet pogostil. Ko so se fantje sredi popoldneva vračali domov v Hum, so slišali v neki hiši hud prepir. Zato so se ustavili. Na enkrat pa je skočil iz hiše močan fant in zabodel enega izmed fantov, 16-letnega steklarja Bariča Edv. v desno stran hrbta. Ko je storil to dejanje, se je napadalec zgrudil nezavesten na tla. Imel je namreč štiri rane, ki mu jih je zadal v hiši eden izmed fantov. Nezavestnega so odnesli domov in je njegovo stanje zelo resno. Barič pa je še sam šel k bližnji hiši, si izpral rano, prihodnje jutro pa ga je rana tako bolela, da je moral v celjsko bolnišnico.

* **Pohorski razbojnik aretiran.** Orožnikom iz Hoč se je posrečilo, da so izsledili nevarnega razbojnika, ki je nedavno ponoči pri Pohorskem domu napadel Matildo Hectovo, soprogo šolskega ravnatelja iz Fürstenfelda v Avstriji, ji iztrgal iz rok torbico, v kateri je imela zlato uro z verižico in izginil v noč. Njen spremljevalec Hugon Detiček iz Kojnje je šel nekaj korakov za njo, a je drzni napadalec izvršil dejanje tako naglo, da je Detiček prišel na pomoč že prepozno. Orožniška patrulja, ki je še isto noč izvedela za roparski napad, se je takoj napolila na zasledovanje, ki ji je bilo olajšano, ker so nekateri že prejšnji dan videli neznanca, ko se je potikal okoli Pohorskega doma, in katerega so tudi mogli opisati. Orožniki so pretaknili vse kote in hiše okoli Mariborske kočice in Pohorskega doma. Naslednjo noč so v sobi nad hlevom Pohorskega doma res iztaknili neznanca, ki pa je vsako krivdo tajil. Pri njem tudi niso ničesar našli. Ker se jim je zdel nujno sumljiv, so ga ponovno telesno preiskali in res našli zlato uro in verižico, ki je imel privezani na spodnjem delu telesa. Po tem odkritju je dejanje skesano priznal, hkratu pa tudi izpovedal, da je v isti noči vlomil v shrambo Mariborske kočice in iz nje odnesel nekaj jestvin. Priznal je še grehe, ki jih je zagrešil v zadnjem času v raznih krajih ob vznožju Pohorja. Nepridiprav se piše Josip Gosak in je brezposelni ključavničarski pomočnik iz Maribora.

* **Cigan in ciganka sta kradla.** V zadnjem času so se potikali cigani okrog Hotiča in Kresnic. Tako sta neki cigan in ciganka našla pot tudi v Kresniški Poljane. Obiskala sta več hiš in odnesla vse, kar je bilo kaj vredno. Z obilnim plenom sta se te dni vračala v dolino. Po naključju ju je srečal neki kmet, ki je bil med potjo slišal, da se klatita v soseski tatinska cigana. Hitro je sklical nekaj vaščanov, ki so jo ubrali za ciganoma in ju v šenkovi grapi dohiteli. Med tem ko se je ciganu posrečilo zbežati, so ciganko prijeli in odvedli v zapore.

Aretiranka je Stefanija Rajnhardova. Njen pajdaš je bil njen mož, s katerim sta poročena po cigansko »pod smrek«, kakor pravijo ciganskemu poročnemu obredu. Tatinska ciganka bo ostala v sodnih zaporih, njenega pajdaša pa bodo že še izsledili.

* **Roparski napad na cesti.** 51-letni kočar Gojski Andrej, doma iz Sinkovice v občini Bednji je privedel na zadnji živinski sejem v Ptuj tri krave, ki mu jih je izročil njegov zet v Bednji, da jih na sejmu proda. Ker je bilo precej kupcev, je imel srečo, da je vse živali prodal in dobil zanje 4.450 din. V popoldanskih urah se je Gojski z vozom vračal proti domu. Zvečer je prispel do Leskoveca v Halozah. Na samotni cesti pa so ga nenadno napadli trije neznanci. Gojski, ki se je postavil v bran, je dobil z nožem precejšnjo poškodbo. V tem je pobral eden izmed napadancev lesen drog, s katerim je hotel udariti Gojskega. Ta pa je tedaj hitro skočil z voza, zbežal po travniku in skočil v tamkajšnji potok. Ker je bilo že temno, se mu je posrečilo skriti se v grmovju, da ga napadaleci niso mogli najti. Ostal je dobro uro v vodi. Ko je videl in slišal, da je vse mirno, se je naposled splazil iz skrivališča. Ker je bil ranjen in premočen, je šel v bližnjo hišo k posestniku Vidoviču, kjer so mu dali drugo obleko in ga okrepčali z vročim čajem. Gojski je izpovedal, da so menda vsi napadaleci iz Bednje. Enega izmed njih je baje spoznal.

* **Slabounnik je zaklal otroka.** Pri Brudarjevih v telcih imajo 14letnega slabounnaka fanta. Ker je nevaren za okolico, so ga po večini nadzirali. Zdej sredi poletja, ko imajo kmetje polne roke dela, pa so Brudarjevi malo popustili z nadzorstvom. Slabounnik fant se je zmuznil z doma in je šel k bližnjemu sosedu Piškurju. Tam je nekje staknil nož in se spravil nad 3-letnega Piškurjevega sinka. Podrl ga je na tla in mu zadel več ran z nožem v vrat in zgornji del prsi. Te rane pa niso bile smrtne, šele rana v trebuh je presekal otroku nit življenja. Zalostno je da morajo ljudje zaradi pomanjkanja prostora v blaznici take nevarne blaznike imeti doma.

* **Trgovec kupuje in prodaja ukradeno moko.** Orožniki v Guštanju so aretirali pekoveškega vajenca Jožeta Horvata, ki je v času od l. 1936 pekovski mojstru Ivanu Veršniku iz skladišča ukradel kakih 180 vreč moke. Hrovat je priznal, da je začel moko krasti na pripravljanje nekega trgovca, ki mu je ukradeno moko odkupoval po dva dinarja za kilogram. Mladi nepridiprav si je oskrbel ponarejen ključ od skladiščnih vrat in nato ponoči odnašal vreče moke, katere je nato hlapec Jožef Krivograd vozil k trgovcu. Tudi Krivograd je bil aretiran. Dejanje priznava, trgovec pa vsako krivdo odločno taji.

* **Hitro prijeto tat.** Nedavno se je splazil skozi okno pri Orozlinovih v Medlogu neznan moški in ukradel novo moško obleko, razno perilo, fotografski aparat in 8700 din v gotovini. Vse skupaj je pobesal v rjuho, si odklenil vrata in zbežal po cesti v Savinjsko dolino. Kakle po ure pozneje je prišla domov domača hčerka in našla vezna vrata odklenjena, zato je stopila za hišo in vprašala očeta, ki je sedel na vrtu, zakaj je pustil vrata odprta. Oče je zagotavljaj, da je vrata dobro zaprl. Oba sta stopila v hišo in videla v njej vse v neredu. Takoj sta bila na jasnem, da je bil tat v hiši, in sta o tem obvestila sosedo. Eden izmed sosedov je povedal, da je rastlinoslovec dr. Quiquerez z štirimi možmi pa na desno. Vsak je imel sedem posod benvidel tučca s culo, ki je prišel iz Orozlinove hiše, hkratu pa ga tudi opisal, kakšen je bil. Sosedje so šli takoj na zasledovanje. Eden izmed njih, Verbovšek, se je peljal po cesti v Savinjsko dolino, in med Levcem in Petrovcami dohitel tatu, ki pa že ni imel več cule. Tatu je prijaval orožništvu v Zalcu, ki ga je aretiralo. Tat je 37-letni delavec Marijan Š., italijanski državljani iz Pulja. Pri njem so našli ves denar, culo z ukradeno obleko pa v nekem hmeljišču. Oboje so vrnili lastniku. Tat pa je bil izročen sodišču.

Popotnikova torba V Bitnjah so odkopali 2500 let staro grobišče

Bohinjska Bistrica, avgusta.

Sloveči zgodovinar in raziskovalec dr. Valter Šmid, profesor graškega vseučilišča, po rodu z Gaštea pri Kranju, je na slovenski zemlji našel že mnogo zgodovinskih, da celo prazgodovinskih zanimivosti. Odkopal je že ostanke rimske Emone (kjer zdaj stoji Ljubljana), našel je sledove stare Vrhniko, odgrabil je starine na Vačah, iskal in marsikaj našel je po Dolenjskem, na Notranjskem, pa tudi po Štajerskem, zlasti na Pohorju.

Lani pa je prišel v Bohinj in je začel raziskovati Ajdovski gradec. To je oblast hrbt v bližini Bohinjske Bistrice. Tam gori je učeni raziskovalec razkril nekdanjo naselbino Karnov, keltskega plemena, ki je davno pred nami prebivalo v teh krajih in vse tja dobi do Trsta, Oglječa in Tilmenta. Našel je tudi kovačnice, v katerih so ti davni Kranjci topili rudo in izdelovali orožje in okrasje.

Letos pa je bil dr. Šmid opozorjen od kmetovalca Žvaba v Bitnjah pod Ajdovskim gradcem, da je krt že pred leti vrgel prav blizu bitenjske cerkve na svetlo nekaj koralid in prstan. Prejšnjo sredo je dr. Šmid začel tu raziskovati. Najel je štiri delavce in kmalu je odkril važne najdbe: tu je bilo pred 2500 leti grobišče onih Karnov, ki so prebivali utaborjeni na Ajdovskem gradcu. Mrtiče so sežigali in so potem ožgane kosti z vsem okrasjem vred polagali v majhne grobove, globoke največ en meter. Le posamezni imenitniki niso bili sežgani. Doslej je profesor Šmid odkril že 21 grobov, med njimi tudi jamo, kjer so mrtiče sežigali. S tem je delo v glavnem opravljeno.

Posobno dragocene so posamezne drobne najdbe: starinske zaponke, prstani, nož z nenavadnim rezilom, deli posodja in različna drobna jedra, koralde iz jantarja in še marsikaj, kar nas prepričuje, da so prebivalci Ajdovskega gradca pred 2500 leti bili nenavadno dobri umetniki v izdelovanju okrasja. Dr. Šmid je našel tudi majhne bronaste ročice z razprtimi prsti, ki so služile za obrambno sredstvo zoper uroke. Posamezne zaponke in zapetnice so tako fino izdelane, kakor bi jih izgotovil spreten draguljar iz današnjih časov. Razkopavanje profesorja dr. Valterja Šmida je zbudilo mnogo zadovoljstva in pozornosti med Bohinjci, saj vedo, da bodo zanimive najdbe spet ponesle sloves Bohinja po svetu, obogatile bodo narodni muzej v Ljubljani in pomagale pojasnjevati, kakšno je bilo tod življenje v davnih časih. Profesor dr. Valter Šmid pa je tudi močno zadovoljen z Bohinjci, ki so zelo ljubeznivi nasproti njemu in uslužni v vsakem pogledu.

Ustanovni zbor mladinske nacionalistične organizacije v Štrigovi

Štrigova, avgusta.

Uspelim skupščinam krajevnih organizacij JNS v Ljutomerskem srezu je sledila proti koncu preteklega meseca ustanovna skupščina mladinske organizacije v Štrigovi, v prostorih g. Dimitroviča. Na zboru je bilo mnogo mladih pristavev nacionalne misli, ki so se zbirali okoli poteka zboru z največjim zanimanjem. Zbor je otvoril ugledni nacionalni delavec, predsednik krajevne organizacije in zasluzni predsednik občine g. Tomislav Kovač. Priscrčno je pozdravil naše mlade somišljenike, narodnega poslanca g. Lukačiča, odposlanca banovinskega akcijskega odbora g. Dušana Verbiča in zastopnika sreskega akcijskega odbora.

Burno pozdravljen je podal g. poslanec poročilo o pereh gospodarskih vprašanjih in je obravnaval tudi zadnje dogodke v dravski

banovini in konkordat. Zatem je odposlanec banovinskega akcijskega odbora g. Verbič v prostih besedah razložil kmečkim fantom program mladinske organizacije in potrebo organiziranja mladine. Obe poročili sta bili sprejeti z velikim odobravanjem na znanje.

Pred volitvami so izjavili svoj pristop še ne vpisani fantje, nato pa je bil soglasno izvoljen odbor, ki mu predseduje Golenko Jakob, posestnikov sin. Ostali odbor sestavljajo:

podpredsednik Kosi Mihael, tajnik Krauthaker Ivo, blagajnik Pergar Franjo, odborniki Veržjak Franjo, Marinčič Ivo in Kovačič Karel, sami kmečki sinovi in mladi posestniki.

Z ustanovitvijo mladinske organizacije je Štrigova spet pokazala, da je bila in je napredna. V Ljutomerskem srezu imamo sploh zavedno nacionalno mladino, kar bo pokazala tudi sreska skupščina 15. t. m. v Ljutomeru v Zavratnikovem hotelu.

Na solncu bljuvajo ogromni ognjeniki

V zadnjem času se razprostirajo čez sončno oblo velikanske skupine peg in je pogled nanje skozi daljnogled veličasten. Ko sonce vzhaja, jih moreš celo s prostim očesom videti. Te pege kažejo, da je zdaj delovanje solnca spet silno živahno. Na stotisoče kvadratnih milj teh velikanskih tvorbi pokriva solčno površino in zvezdoslovci pravijo, da so sredi peg opazili ogromne solčne ognjenike, ki bljuvajo. Polagoma se bodo pege razvlekle in izginile na zahodnem robu solnca.

Da bi laže preučevali to silno gibanje na solncu, so ga filmali. Posnetke so napravili na gori Pic du Midi v Franciji. Storila je to tamošnja zvezdarna, ki je v višini 2.900 m.

Na filmu vidiš, kako orjaško se dvigajo ti ognjeniki v višino 400.000 in celo do 800.000 kilometrov.

Američani pravijo, da to divje valovanje na solncu vpliva tudi na človeštvo, češ da je prav zaradi tega tudi toliko mednarodnih sporov in mednarodne napetosti.

Po Sloveniji gre glas: »Domovina« je za nas

Japonci silijo na kitajsko ozemlje

V Evropi navadno govorijo o Kitajcih zaničljivo in se posmehujejo kitajski vojski. Toda to posmehovanje že danes ni več upravičeno. O Kitajski Evropa ve zelo malo in zato pač Evropeci pretežno ne morejo dobro razumeti zadnjega spora med Japonci in Kitajci. Prav tako navadno napačno presojajo vzroke japonske bojevitosti.

Japonske svetovna vojna ni zadovoljila v njenih težnjah po razširjenju ozemlja. Že od svetovne vojne vlada na Japonskem ostro nasprotje med naziranjima suhozemske in pomorske vojske. Vodilni možje suhozemske vojske zagovarjajo nazor, da je za preobljudo Japonsko nujno potrebno razširjenje ozemlja, in sicer od Koreje čez Kina do Mongolije in Sibirijske. Vodilni možje japonske mornarice pa trde, da si Japonska ne bo mogla nikdar podvreči Kitajske tako, da bi lahko to ogromno ozemlje gospodarsko izkoriščala, in tudi ne, da bi zavojevala japonskim kmetom zemljo. Japonci bi ne mogli Kitajske naseliti že zaradi kitajskega podnebja, ki ga Japonci ne morejo stalno prenašati.

Zato pomorci zagovarjajo takšno politiko, ki bi napravila Japonce za zaščitnike vzhodnih narodov, sorodnih po krvi. Gre za to, da bi si Japonska pridobila oblast nad vsem Južnim morjem, malajskimi državami in vzhodnim indijskim otočjem. Takšna politika pa seveda mora kmalu privedi Japonsko do spora z Zedinjenimi državami in Anglijo, česar se Japonci dobro zavedajo. Vedo pa, da bi bila vojna Amerike in Anglije z Japonsko zelo težavna, med tem ko bi bila za Japonsko lahka.

Zdaj kaže, da je vsaj za nekaj časa zmagalo naziranje japonske vojske, kakor kažejo dogodki zadnjega časa; premestitev japonskega vojaštva do Pekinga in mobilizacija. To dokazuje, da vojska išče vojnih zapletkov. Seveda je treba računati še z možnostjo, da bo pekinski spor poravnani po državniškem posredovanju, kakor je bil že spravljen z dnevnega reda napad Japoncev na Sanghaj. Vendar je velika nevarnost, da nastane na Daljnem vzhodu vojni požar, ki ga ne bo mogoče zaustaviti in ki se lahko zelo razširi.

Pojavlja se vprašanje, kdo bi zmagal, če pride do vojne. Večina Evropevcov bi odgovorila na to vprašanje: Japonci! Kitajska vojska v resnici ne uživa dobrega slovesa, vendar po

krivici, kajti na Kitajskem se je marsikaj izpremenilo od leta 1928. Tedaj še ni bilo enotne kitajske vojske. Gospodarilo je nešteto generalov na čelu najetih tolp, oboroženih s paličami. Toda v zadnjih letih je maršal Čankajšek ustvaril močno kitajsko vojsko. Pomagali so mu evropski strokovnjaki. Med njimi je bil tudi nemški general von Seeckt. Preosnova kitajske vojske je bila izvedena vzporedno s politično preosnovo Kitajske. Zdaj ni kitajsko vojaštvo le dobro izurjeno po načelih modernih držav, temveč tudi oboroženo z najmodernejšim orožjem. Zlasti vsega upoštevanja vredno je kitajsko letalstvo. Pozabiti tudi ne smemo, da je kitajski vojak izredno dober letalec. Kitajci se zelo hitro nauče letenja in kitajski letalci imajo najboljšo šolo evropskih učiteljev, zlasti Italijanov. Že več mesecev je Kitajska najboljša odjemalka angleških letalskih motorjev in celih letal. Toda tudi kitajska vojna industrija je na precejšnji višini, saj že izdelujejo topove, puške in municijo.

Do prvega spopada japonskih čet s kitajskimi je prišlo pred Pekingom v okrožju posadke slavne 29. vojske, ki uživa izza časa junaških bojev proti japonskim pomorskim četam v Sanghaju prav velik sloves. Na čelu te vojske je general Sungčehuan, star bojevnik in sloviti vojaški strokovnjak, ki je bil tudi Čankajškov učitelj. Sungčehuan je nespravljiv, prav besen sovražnik Japoncev in njegovemu vplivu je treba pripisovati uspehe Čankajškovih prizadevanj za omogočenje enotne zedinjene kitajske narodne fronte proti Japoncem. Tej fronti se je pridružila tudi kitajska komunistična vojska.

Nedvomno je japonska vojska glede na svojo izurjenost, sijajno opremo in brezpogojno vdanost vojaštva oficirjem in mikadu najboljša na Daljnem vzhodu. Kljub temu pa Japoncem ne bo tako lahko podvreči si vso, zdaj kolikor toliko zedinjeno Kitajsko. Japonci morajo računati predvsem s prevozom svojih čet na bojišče, kar je zvezano z velikimi težkočami, in že na poti bi Japonci trčili na številne sovražnike, med tem ko bi se Kitajci na svoji zemlji ognjenito bojevali z vsiljivimi tlačitelji za osvobojenje svoje domovine. Rezerve vojaštva razsežne Kitajske so pa neizčrpne. Zato je zelo nezanesljivo, kakšen bi bil izid vojne med Kitajci in Japonci.

Milijarde mravelj na pohodu

Strašen je pohod vojske mravelj. Nikoli nisem mogel dognati, piše neki raziskovalec južnoafriških pokrajin, kaj prisili te živalce na potovanje. Morda lakota, morda pa imajo nekod nagon za potepanje, ki jih ponekod podzavestno sili, da hodijo neznansko dolga pota in da na svojem pohodu prav vse uničijo. Leta 1933 sem sledil pohodu mravljične vojske 567 kilometrov daleč. Če bi jih ne bili požgali, bi bile mravlje prehodile še kakih 500 km.

Najhujše reči pa sem doživel z mravljami decembra leta 1934. ob gornjem toku reke Paraja v Braziliji. Malo prej nam je bil neki stari Indijanec pripovedoval zgodbo svojega plemena. Po tej pripovedki bodo nekoč prišle neznanske vojske mravelj iz pragozda in bodo ljudi uničile. Tedaj smo se porogljivo posmehovali tej zgodbi.

Prejšnji dan smo bili naleteli na gauča (gauči so pastirji velikih čred v Južni Ameriki), ki je jahal na čist ozmučenem konju. Prisedel je k nam, nekaj zaužil in je hotel iti spet dalje. Svetovali smo mu, naj prenoči pri nas, kar pa je odklonil, češ, Hudo sem se moral bati preden sem prišel do vas. Moj konj bi ne mogel še enkrat prestatu kaj podobnega. Skoro štiri ure sem nepretrgano v najhujšem diru jahal, da me živali niso požrle. »Saj tu ni divjih zveri,« smo začudeno vzkliknili. Jezdec se je zasmel. »Ni divjih zveri, seveda jih ni, a je nekaj hujšega: mravlje so!«

Mislili smo, da se mu meša, in nič več mu nismo branili, ko je uro nato zajahal konja in pohitel v noč. Nato smo legli. Med nami in gozdom je tekla širok, kalkšen meter globok potok. Med prirjo in nami pa je bilo močvirje. Nalašč smo se bili tu utaborili, da nam ni bilo treba stražiti, ker smo tu bili kotikor toliko varni pred Indijanci, ki se kaj redi pritihotapajo v bližino taborišča in kračje in prav na tem kraju smo se vojskovali v bitki z mravljami.

Ta bitka je trajala brez presledka dobrih 18 ur. Ob treh ponoči nas je prebudilo vrščee kričanje Indijancev. Planili smo kvišku in takoj prižgali karbidne svetilke, a spočetka nismo mogli ničesar zaznati. »Kaj pa je?« smo nahunili Indijance, ki so s tresočimi se rokami kazali na potok. Res, nekaj ni bilo v redu, a videli smo le begajoče senoce, ki so se neprestano premikale. Kmalu smo vedeli vse. Ta temna, neskončna, premikajoča se gmota, ki se je porivala naprej, so bile mravlje.

Milijarde samih mravelj, velikanske vojske, ki so se pripravljale, da nas napadejo. Takoj smo bili vsi pripravljeni. Konji so bili ko pobesneli in smo jih komaj zmogli. Psi so cvitili in tučili. Indijanci so molili in predinjali.

Najprej smo dali svojih sedem karbidnih svetilk na breg potoka. Na oni strani so se zgoščale vojske mravelj. Stale so druga vrh druge, kakor je njih navada pri napadu. Potem je moj tovariš vzel poveljstvo v roke in ga obdržal do konca bitke. Najprej je skušal sovražnik potisniti v vodo ogromne množine svojih in videli smo, da nareja iz mrtvih mravelj most, po katerem bi žive prišle na to stran. Toda voda je odnesla prve množice. Dvakrat so mravlje to poskusile, a jim ni uspelo. Sovražnik se je prirnil bliže k potoku in obstal. Tedaj je vzšlo solnce in videli smo, da je bil ves prostor tja do gozda, kamor je seglo oko, pokrit z mravljami. Tej velikanski vojski mravelj pa je stala naša četa: 18 mož, dva tovorna avta in 10 konj. Bili bi morali prav za prav bežati, toda 7 km vzdolžno od tod je bila naša preskuševalna postaja z več ko 70 živalmi; tam so bile naše štiri hiše, v njih pa sedem žensk in štiri otroci. Če bi zbežali, bi bilo vse izgubljeno in bi bilo uničeno delo petih let.

Strah in stud sta nas prešinjala, ko smo v dnevni luči gledali neizmerne mravljinčje vojske, a premagali smo stud in se pripravili na bitko. Ob štirih je naš poveljnik po-

slal dva Indijanca k našim hišam in sosednim farmarjem po pomoč. Ob šestih je bil prvi veliki naskok. Več desetisoč mravelj je na oni strani sestavljalo črno krogo, ki se je kotalila v vodo. Spočetka nismo vedeli, kaj pomenijo te kroge, dokler se ni prva razletela na našem bregu in se je iz nje izlila kar povodenj samih mravelj. Že je plavalo več ko 30 krogel po vodi. Tolkli smo z gorjačami po njih in razbijali žive tanke. A vedno in vedno so se kotalile nove kroge v vodo in vedeli smo, da tega boja ne bomo mogli dolgo vzdržati.

»Pozor, zdaj bomo napadli mi!« je poveljnik iznenada zakričal. »Bencina sem!« Deset mož je zgrabilo vsak za eno posodo, stopilo v vodo, izpraznilo posode in se vrnilo. Nato je zletela goreča cunja tjakaj in kmalu je bil drugi breg v plamenih. Strašno je zasmrdelo. Toda mravlje so se umaknile. Do devetih je trajal mir.

Ko so mravlje spoznale, da s čelnim napadom ničesar ne opravijo, so se razpršile v dve bočni vrsti. Zadaj za gorečimi in sežganimi mravljami so stale pač še neštevilne čete, a razločno smo videli, kako se je val mravelj razdelil na levo in desno stran.

Naš poveljnik dr. Weininger je ostal v sredi, jaz s tremi možmi sem stopil na levo, rastlinoslovec dr. Quiquerez s štirimi možmi pa na desno. Vsak je imel sedem posod bencina in dve posodi petroleja. Spočetka so mravlje poskušale napredovati s svojimi živimi tanki, ki smo jih pa mi spet in spet razbili.

Potem pa je prišlo nekaj novega: na ti-

× **Rusija podpira materinstvo.** Rusija se je prva začela boriti proti starim rodbinskim vezem in nastopila je z ukrepi, ki bi morali roditi zelo hude posledice. Število rojstev bi bilo začelo močno padati, da se niso nazori v Rusiji temeljito izpremenili tudi glede družine, zlasti pa materinstva. Družina in materinstvo sta dobila naposled v javnem življenju še večje priznanje, kakor ga imata v drugih državah. V ruskem državnem proračunu se je pojavila lani nova postavka vladne podpore materam, ki imajo več otrok. Moskovska »Pravda« je oni dan poročala, da bodo dosegle te podpore letos nad eno milijardo rubljev. Blizu 300.000 ruskih mater dobiva zdaj od države podpore po 2000 do 5000 rubljev. »Pravda« poroča, da naraščajo podpore materam od meseca do meseca in zanimivo je, da jih gre največ na kmete. Vidimo torej, da se Rusija glede naraščanja ne razlikuje od drugih držav, saj imajo tudi tam največ otrok kmetje.

× **Društvo beračev so razgnali.** V kanadskem mestu Montrealu so odkrili poseben klub. Člani tega kluba so bili sami berači. Za predsednika so si izvolili nekega odvetnika, ki je najstrože pazil na to, da se kdo izmed članov ni pregrešil proti klubskim pravilom. Vsak berač se je moral, preden je postal član kluba, zavezati, da bo izpolnjeval vse obveznosti, to se pravi, da bo v redu plačeval svojo članarino in se bo redno udeleževal sej in občnih zborov. Imel pa je zato tudi pravico zahtevati, da se njegova organizacija vseej zavzame zanj, kadar pride v stisko. Organizirane berače je pred sodiščem, če jih je kak njihov greh privedel na zatožno klop, zastopal njihov predsednik odvetnik. Predsednik je imel dalje tudi pravico, da je vsakemu članu beraču točno določil mesto, kje sme beračiti. To je bilo potrebno zaradi tega, ker bi sicer večkrat prišlo do prepira, če ne celo do pretepa med posameznimi berači, od katerih bi pač hotel vsak prosjačiti na najdonosnejšem mestu. Če se je na kakem mestu, ki ga je predsednik določil za koga izmed članov, pojavil kak neorganiziran član beraškega kluba, ga je imel predsednik dolžnost in pravico odgnati s tega mesta. To beraško organizacijo so nedavno odkrili. Ob tej priliki je bilo tudi ugotovljeno, da je štela že lepo število članov, namreč več sto. Ko pa so jo odkrili, je prišel zanjo tudi konec. Vse člane so zaprli s predsednikom vred, čeprav je odvetnik,

soče in tisoče mravelj je sestavilo cevi za prehod vojske čez vodo. Cevi so imele premer 2 cm in skozi nje se je izlivala povodenj samih bojevnic. Vse se je tako naglo vršilo, da smo ta način bojevanja spoznali šele, ko so se prve gruč besno zagnale na nas. Zakričal sem svojim ljudem, naj se namažejo z bencinom, kar je za čas zaleglo. Potem pa smo spet udrinili po neštevilnih mostovih iz mravljinčjih cevi in pobijali mravlje pred seboj. Neredili smo ozek pas iz samega petroleja in besni napad se je spet ustavil. Da bi prostor očistili mravelj, sem dal izprazniti dve posodi bencina in ga zažgati. Toda mravlje so šle dalje na levo; takoj so ugotovile, da smo preslabotni, da bi mogli biti povsod, in so nas hotele obkoliti. Tedaj pa so mravlje predrele našo bojno črto in so dr. Quiquerez napodile proti močvirju. Več ko dva milijona mravelj je zagomazelo na napad. Konji so nam ušli, dr. Weininger je začel kričati na pomoč. Bila je enajsta ura dopoldne. K sreči je moko močvirje zadrževalo mravlje, zlasti še ker smo bliskovito izkopali järke, ki so se takoj napolnili z vodo. A zdaj smo bili s treh strani obdani z mravljami in bilo je le vprašanje časa, kdaj nas napadejo še s četrte strani. Posvetovali smo se že, ali bi ne zbežali, tedaj pa je pridrvelo trideset konjenikov in za njimi štirje avtomobili z bencinom.

Pomoč je prišla še ob pravem času. Mravlje so se pahljačasto razpršile, kar je bila njih poguba. Jezdci so izšli nanje več ko sto posod bencina in ga zažgali. Hkratu je druga skupina zažgala suho travo. A še skozi plamene so brzele mravlje v napad in spet in spet smo se morali boriti z njimi. Šele proti večeru je ponehala divjost mravelj in poslednji ostanki so se razšli proti gozdu.

× **Kje imajo ženske najmanj pravic.** Na Novih Hebridih blizu Avstralije živi rod, ki dosledno prezira vse ženske. Njihove žene morajo hoditi le po stezah, ki so nalašč zanje določene. Jestni morajo posebej, verskih obredov se ne smejo udeleževati, svinjskega mesa se ne smejo dotakniti. Če se brat pogovarja s svojo sestro ali ona z njim, ju čaka smrtna kazen. Čoln, s katerim se je vozila kaka bela ženska, sežgo ali puste strohneti. Dotakniti pa se ga ne sme nihče.

× **Nove sodne razprave proti redovnikom v Nemčiji.** V Nemčiji nadaljujejo tako zvano čiščenje med raznimi katoliškimi redovniki in duhovniki zaradi nenravnega življenja. Pred sodiščem v Koblenzu so se morali doslej zagovarjati franciškani, usmiljeni bratje in pa cistercijanci. Zdaj so na vrsti bratje krščanske ljubezni z Westfalskega, ki so se pregrešili nad v oskrbo jim izročenimi slaboumnimi bolniki. V teku razprave se je tudi izkazalo, da so nekateri bratje krščanske ljubezni naravnost nečloveško prepevali slaboumne bolnike in jih mučili na vse načine. Sodišče je izreklo nad njimi vrsto hudih kazni. Dalje javljajo nemški listi, da je ministrstvo za prosveto zaprlo katoliško zasebno srednjo šolo v Frerenu, ker se je izkazalo, da so se nad srednješolci izpozabljali razni duhovniki in drugi katoliški vzgojitelji. V Dortmundu je prevzela država v svojo upravo tamošnjo bolnišnico usmiljenih bratov, ker je bila večina strežnikov usmiljenih bratov obsojena zaradi nenravnosti.

× **Najmočnejši otrok sveta je umrl.** Iz Londona poročajo, da je tam za angino umrl najmočnejši otrok sveta, ki je štel komaj tri leta, a je bil že 125 cm visok. Tehtal je 35 kg in je mogel z eno roko vzdigniti 25 kg. Že njegov oče in tudi stari oče sta bila izredno močna človeka. Njegov oče je izlahka upognil železno palico. Mafi orjak je prav zato umrl, ker je prehitro rasel in zato ni imel dovolj odporne sile zoper bolezn.

× **Kapusov belin na Tirolskem.** Kakor poročajo iz Innsbrucka, je Tirolska naravnost poplavljenjena s kapusovimi belini, ki jih niti najstarejši ljudje v deželi ne pomnijo v tako obilnem številu kakor letos. Deželna oblastva so izdala ukrepe za zatiranje škodljivca, ki preti uničiti jesensko letino.

× Zaradi velikega prometa so dežniki prepovedani. Ameriško mesto Detroit je menda prvo, ki je prepovedalo dežnike. Vzrok za to prepoved navajajo dejstvo, da ljudje z dežniki ne samo silno ovirajo promet po ulicah, pač pa tudi neprestano same sebe izpostavljajo smrtni nevarnosti. Kadar lije dež, ljudje navadno ne pazijo na ničesar drugega, kakor na to, kako bi se ubranili mokrote, pri tem pa preveč pozabljajo, da jih na vsakem oglu lahko podre kak avtomobil. Prav zaradi tega se je pripetilo že nešteto prometnih nesreč, ki so se dostikrat končale s smrtjo.

× Najkrajša vojna vseh časov. Leta 1896. je napovedal sultan, ki je gospodoval na vzhodnoafriškem otoku Sanzibarju, vojno Angliji, ker je pač smatral, da ta posega preveč s svojim vplivom v njegove pokrajine. Ko je prišla v London brzofavka o vojni napovedi, je dobila neka angleška vojna ladja, ki se je tedaj mudila v Sanzibarju, povelje, da začne obstreljevati sultanove palače. To se je zgodilo tako rekoč v trenutku. Prav tako hitro je bila potopljena tudi edina sultanova ladja, ki je bila zasidrana v pristanišču na Sanzibarju. Preteklo je točno sedem in trideset minut, odkar je prispela vojna napoved v London in že je bil sultan na begu in je na njegovi palači zavihrala bela zastava. Vojna je bila končana. To je bila najbrž najkrajša vojna v svetovni zgodovini sploh.

Bolezen in vzroki smrti Nj. Sv. patriarha Varnave

Ker so se ob smrti patriarha Varnave razširili glasovi, da je smrt Nj. Sv. patriarha posledica zastrupljenja, je upravnik mesta Beograd odredil, da se zbera zdravniške izjave vseh zdravnikov, ki so zdravili Njegovo Svetost in da se na podlagi teh zdravniških sodb ugotovijo dejansko stanje in uvede zakoniti postopek. Z nalogo upravnika mesta Beograda se je odredilo, da se zdravniki dr. Aleksander Ignjatovski, dr. Laza Stanojević, dr. Dimitrije Antić, vseučiliški profesorji, in dr. Andra Nikolić, šef živčnega oddelka, dr. Nikolajević, dr. Rudolf Kobal, sanitetni brigadni general, dr. Zdravko Nižetić, šef očesnega oddelka, dr. Aleksander Vukovala, primarni splošne državne bolnišnice, in dr. Simeon Popov, ki jih je sam sveti sinov naprosil, da so zdravili pokojnega patriarha Varnavo, takoj pokličejo na upravo mesta in da tu pred oblastvom pisмено izjavijo: 1. za kakšno boleznijo je bolehal pokojni patriarh Varnava; 2. kaj je bil vzrok njegove smrti; 3. ali so ugotovili, da je pokojni patriarh Varnava kdaj imel isto ali podobno bolezen, in ali je zadnja bolezen bila v vročni zvezi z boleznimi prejšnjih let; 4. ali je šlo za kakšno zastrupljenje in kakšne vrste, in posebej a) prehranitvenega značaja zaradi pokvarjene hrane ali b) avto-intoksikacija kot posledica strupov v organizmu zaradi obolenosti raznih organov ali c) je bilo pa namernega značaja; 5. ako je bilo namerno zastrupljenje, na podlagi česa se to sklepa in s čim in kako se je izvršilo; 6. ako je obstojal sum kakšnega namernega zastrupljenja, da izjavijo, zakaj niso stvari prijavili pristojnemu oblastvu; 7. da izjavijo na osnovi poteka in značaja bolezni, ali je pokojni patriarh Varnava umrl nasilne smrti ali je pa smrt nastala kot posledica namernega zastrupljenja. Gori navedeni zdravniki so dolžni takoj po obvestilu o tem nalogu dati zahtevano izjavo. Ta nalog upravnika mesta Beograda so sporočili v podpis vsem gori navedenim zdravnikom razen Nižetiću in Popovu, ki se mudita izven Beograda. Dne 2. avgusta dopoldne so se sestali podpisani zdravniki in so dali upravniku mesta Beograda tole pisмено izjavo: Glede na nalog upravnika mesta Beograda si usojamo tole odgovoriti na zadana vprašanja: ad 1. Nj. Sv. blagopokojni patriarh Varnava je bolehal za alimentarno zastrupitvijo prebavnih organov z reperkusijo na centralni in periferni živčni sistem. ad 2. Neposredni vzrok smrti je bilo obojestransko vnetje pljuč in slabo srce. ad 3. Ta obolenost ni v neposredni vročni zvezi z njegovimi prejšnjimi boleznimi, toda glede na to, da je Nj. Svetost prej večkrat bolehal na organih za prebavo, se more domnevati, da je obstajalo splošno nagnjenje za trebušna in črevesna obolenja. ad 4. Zastrupitev je nastopila po prehranitveni poti, iz anamnestičnih podatkov se pa ni moglo sklepati na kakšno namerno zastrupitev in tudi ni bilo suma za to. ad 5. Odgovor na točko 5. je že v točki 4. ad 6. Kakor se vidi iz točke 4., ni bilo suma za namerno zastrupitev in zato nismo stvari prija-

vili. ad 7. Odgovor na točko 7. je že vsebovan v prejšnjih točkah. Beograd, 2. avgusta 1937. Univ. prof. Ignjatovski, dr. Nikolajević, prof. Antić, sanitetni brigadni general dr. Rudolf Kobal, dr. Laza Stanojević, univ. prof. dr. Andra Nikolić, šef živčnega oddelka, dr. Aleksander Vukovala, šef notranjega oddelka. Razen tega je na zahtevo prof. Ignjatovskega, ki je zdravil pokojnega patriarha Varnavo, da se preuči in dožene možnost namerne zastrupitve, centralni higienski zavod, ki mu je prof. Ignjatovski osebno izročil 17. julija izbljuvek Nj. Sv. v količini 50 kubičnih cm, izvršil vse strokovne preglede in analize in navaja v svojem poročilu, da je bila preiskava kovinskih strupov, ki nastanejo v obliki oborin žveplovodika, negativna. Poročilo izključuje tudi prisotnost arsena. V filtratu so po izločitvi žveplovodika preiskali tudi vse ostale kovinske strupe in je rezultat negativen. Za pregled zastran izparivajočih strupov se je vzelo 10 kubičnih centimetrov tekočine. Po destilaciji se je ugotovilo s splošnimi reakcijami formalin. Z detekcije se je ugotovila navzočnost 2,7 odstotkov formaldehida, kar ustreza 6,75 odstotku formalina. Ker je pa formalin sredstvo za konzerviranje in hkratu strup, je laboratorij zahteval preko prof. Ignjatovskega tele podatke: ali se ga je kaj dodalo za konzerviranje tekočine. Prof. Ignjatovski je izjavil, da je dodal formalin in da ga zmerom v praksi uporablja za ohranitev materiala. Zaradi biološke preiskave zastran zastrupljenosti izbljuvka so v kemijsko-bakteriološkem oddelku centralnega higienskega zavoda napravili na živalih poskuse, in sicer s tekočino izbljuvka, ki ga je prof. Ignjatovski dal kemijskemu oddelku. Napravili so tri različne poizkuse z izbljuvkom in eno kontrolno preizkušnjo samo z raztopino formalina iste koncentracije, ki je bila dodana izbljuvku po poročilu g. Ignjatovskega za ohranitev materiala. Na podlagi teh preučevanj je bakteriološko-epidemiološki oddelk centralnega higienskega zavoda dal tole izjavo: Na temelju gori navedenih izsledkov mislimo, da poslana tekočina Pov. kem. št. 9 z dne 23. julija v stanju, v katerem se je ta dan in pozneje nahajala, ne vsebuje nikakih strupenih elementov, ki bi se mogli dokazati na živalih, v gori navedenih dozah. Dokazan je samo formalin, ki se je pred preizkušnjo nalašč dodal tekočini v svrhu konzerviranja. To so rezultati, do katerih je prišla s svojim dosedanjim preučevanjem uprava mesta Beograda in ki jih daje javnosti na znanje. — Iz uprave mesta Beograda II. št. 3967.

Ženski vestnik Za kuhinjo

Kolerabice v omaki. Šest do osem kolerabice olup in na ribežnu zribaj kakor kumare. V kozo zlij četrt litra vode in dodaj tri deke sirovega masla. Ko voda zavre, stresi noter kolerabice, malo osoli, pokrij in naj se kolerabice dušijo. V drugi kozici pa razpusti tri deke sirovega masla, na maslo stresi žlico moke, in ko moka malo porumeni, zalij s četrtinko litra mleka, po potrebi prilij še malo vode. Ko omaka malo povre, jo odstavi, da se malo shladi. Dva rumenjaka stepi in mešaje zamešaj v omako. V omako stresi tudi dušene kolerabice, dve kocki sladkorja in malo zelenega sesekljanegeta peteršilja. Vse skupaj premešaj in pusti pokrito pri kraju štedilnika 10 minut, da ostane jed vroča, a vreti ne sme. Daš kot prikuho z govejim mesom in pečenim krompirčkom na mizo.

Bosanska boranija. Pol kile govejega ali svinjskega mesa (stegno) zreži na tenke koščke. V kozi pa razbeli mast, na mast stresi dve drobnno zrezani čebuli. Na čebulo stresi meso, in ko se meso opeče, dodaj kilo drobnno zrezanega zelenega fižola, tri do pet zrezanih zelenih paprik in štiri do šest zrezanih paradižnikov. Osoli in prilij toliko vode, da voda vse pokrije. Nato pokrito suši približno dve in pol ure, da se voda skoro vsa pokuha. Daš kot samostojno jed s pečenim krompirčkom na mizo.

Kako pripraviti doma jogurt. V mlekarni kupi kozarec jogurta. V pollitrsko skodelico naliješ svežega mleka, v to mleko zamešaš žličico jogurta in mleko postaviš v ne preveč hladno shrambo. Drugi dan je mleko kislo. Ko to mleko rabiš, daj od tega mleka spet žličico mleka v sveže mleko, pa

boš spet imela jogurt. Tako daš lahko vsak dan kisati mleko, ki ima prav dober okus in se ne razlikuje dosti od pravega jogurta.

Zribana kaša. Na deski umesi v prav trdo testo malo moke, eno jajce in malo soli. Moke vzemi le toliko, kolikor je potrebuje eno jajce. Količine moke ne moremo določiti, ker so jajca v velikosti, odnosno težji različna. Umešeno testo zribaj na ribežnu, da dobiš prav drobno kašo. To kašo zakuhaj v polovico litra vrelega mleka. Mleko malo osoli in dodaj malo vanilijevega sladkorja. Ko je kaša gosto kuhana, jo postavi na hladno. Med tem pa mešaj, da narase, pet dek sirovega masla, pet dek sladkorja v prahu in tri rumenjake. Primešaj shlajeno kašo. Stolci trg sneg treh beljakov, k snegu primešaj dve deki sladkorja v prahu in toliči dalje, da postane sneg spet trd, nato ga primešaj h kaši in primešaj še osem dek rozin. Kašo stresi nato v kozo, za tri prste na debelo pomazano s sirovim maslom, in peči približno tri četrtine ure. Daš z jabolčnim ali češpljevim kompotom na mizo.

Rogljčki. Na desko stresi četrt kile suhe ostre moke. V moko zreži 15 dek sirovega masla, 10 dek sladkorja v prahu, pet dek olupljenih zmletih mandeljnov, od pol limone naribano lupinico in eno jajce. Vse skupaj dobro umesi v testo. Testo naj bo bolj trdo. Umešeno testo zvaljaj z rokami v dolg svalk. Reži od svalka za oreh velike kose, ki jih spet z roko zvaljaj v tenke svalke. Te svalke zapogni v obliki rogljička, jih zloži na pekačo, pomazi z raztepenim jajcem, potresi s sesekljanimi olupljenimi mandeljni in speci v precej vroči pečici. Ko so pečeni, jih pusti, da se na pekači shlade, nato jih poberi na krožnik in daj s čajem na mizo.

Praktični nasveti

Kako uničiš gosenice na zelju. Letos so po vsej Evropi nastopili izredno gosti roji metuljev kapusovega belina. Samice zaležejo na spodnjih straneh zeljnih vseh vsaka po 200 jajčec, iz katerih se izvalijo prav kmalu zelene gosenice, ki napravijo obilno škodo v zeljnikih. Gosenice zatiramo s pobiranjem v primerno posodo ali pa s škropljenjem zelja s tobačnim izvlečkom. V 100 litrih vode raztopimo 1 kg mazovega mila in primešamo 4 kg tobačnega izvlečka. Mazavo milo in tobačni izvleček dobimo po drogerijah in pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Moški in ženski ovratniki na obleki se sčasoma zamažejo in potemnijo. Očisti jih takole: četrtinko litra vode, žlico soli in dve žlici kisa dobro zmešaj. Krtačo pomakaš v to mešanico in krtačiš ovratnik. Nato ga še iznereš s čisto vodo in ko se napol posuši, zlikaš. Tudi moške hlače, če se svetijo, skrtačiš s to mešanico in potem še vlažne na nepravi strani zlikaš. Na pravi strani jih pa potem tudi polikaj, in sicer z mokro krpo, pa bo ves blesk izginil.

Če perilo premočno poplaviš, postane sčasoma sivo. Če pa dodaš k pravilni vodi žlico soli, po postalo celo rumeno perilo spet blesteče belo in kot novo.

Pri občutljivih barvastih oblekah, če jih čistimo z bencinom (madež namreč) postane na takem mestu rado svetlejšje. Če pa zmešamo bencin s soljo in madež čistimo s to kašo, bo madež izginil. Barva se ne bo spremenila in tudi grdega kolobarja ne bo.

Pri kopalnih kadeh, umivalni skledi in vedrih za umazano vodo se naberejo sčasoma od milice robovi, ki se dajo le težavno pomiti. Če pa zmešaš sol in kis v gosto kašo in s to kašo zdrgneš te predmete, bodo vsi robovi in tudi vsa umazanost izginili. Nato kad ali umivalno skledo pomij še s čisto vodo in bo kakor nova. Ne čakaj pa, da se ti in enaki predmeti tako zamažejo, da jih je potem treba s tolikim trudom čistiti. Umij kopalno kad po vsaki kopeli, da se ne bodo naredili kolobarji po kadi od mila in umazane vode. Umivalno skledo pomij sproti vsak dan. Istotako vedro sproti umij, pa boš imela vedno lepo in čisto posodo.

Radio Ljubljana

od 15. do 22. avgusta

Nedelja, 15. avgusta: 8.00: Radijski orkester. — 9.00: Čas, poročila, spored. — 9.15: Radijski orkester. — 9.45: Verski govor (prior Val. Učak). — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11.00: Havajske pesmi (plošče). — 11.30: Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepeva. — 12.00: Ravel: Boléro (plošča). — 12.15: Moški zbor »Zarja« iz Trbovelj. — 13.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 13.15: Kar želite, to dobite (plošče). — 17.00: Kmetijska ura: Mlekarstvo in tujski promet (Ivan Benko). — 17.30: Prenos iz Rogaške Slatine. — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Mesečni kulturni pregled. — 19.50: Radijski orkester: Lahka glasba. 20.30: Prenos iz Rogaške Slatine, v odmoru čas, vreme, poročila, spored.

Ponedeljek, 16. avgusta: 12.00: Koračnice slavnih skladateljev (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Lucienne Boyer in Josephina Baker (plošče). — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Mi iz Anglosaksonci (o naših prejšnjih kulturnih in socialnih zvezah z Anglijo in Ameriko). — 19.50: Zanimivosti. — 20.00: Kozaške pesmi (plošče). — 20.10: Zdravstvena ura (dr. Ivan Matko). — 20.30: Operne speve s spremljevanjem radijskega orkestra bo pela Zlata Gjungjenčeva. — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski orkester.

Torek, 17. avgusta: 12.00: Slavni tenoristi (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. 13.00: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: 10 minut zabave. — 20.00: Po domače (plošče). — 20.10: Socialna zaščita žene in otrok (Rudolf Smersu). — 20.30: Koncert pevskega zbora »Cankara«. — 21.15: Orgelske točke (plošče). — 21.30: Radijski orkester. — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski orkester.

Sreda, 18. avgusta: 12.00: Baletna glasba (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Mozaik (plošče). — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Žene v naših narodnih plesih. 19.50: Šah. — 20.00: Koroške pesmice (plošče). — 20.10: Mladinska ura: Ljudske igre na Koroškem (prof. Niko Kuret). — 20.30: Vokalni solistični koncert Marjana Rusa s spremljevanjem radijskega orkestra. — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Sestre Stritarjeve (narodne pesmi).

Četrtek, 19. avgusta: 12.00: Odlomki iz zvočnih filmov (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Ministrstvo za telesno vzgojo naroda. — 19.50: Šaljapin poje (plošče). — 20.10: Kako poglobiti narodno zavest in karitativno dejavnost med narodom (prof. Ebin Bojc). — 20.30: Ruske ciganske pesmi bo pela Stritarjeva Bogdana. — 21.30: Radijski orkester. — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski orkester.

Petek, 20. avgusta: 12.00: Iz naše narodne zakladnice (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Vsakemu nekaj (plošče). — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Spomin na otok smrti Vido l. 1916 (dr. Guič, prof.). — 19.50: Podoknice (plošče). — 20.10: Ženska ura: Gospodinja in vrt (Ivanka Velikonjeva). — 20.30: Koncert godbe »Sloge«. — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Angleške plošče.

Sobota, 21. avgusta: 12.00: Plošča za ploščo hiti. — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Plošča za ploščo hiti. — 18.00: Za delopust (radijski orkester). — 18.40: Freudovi učenci (prof.

Hrvat). — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: O sodobnem mestu (Ivo Zoričič). — 19.50: Pregled sporeda. — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Vesel pisan večer, ki ga priredita za radijske poslušalce Jožek in Ježek. — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski orkester.

Starim naročnikom »Domovine« v Nemčiji

Ko obiščete meseca avgusta svoje rodne kraje, vas prosimo, da ne pozabite prinesiti denarja za zaostalo in tekočo naročnino. Kdor ne pride sam, izroči denar znancu, ki bo prišel. Uprava lista v Knafljevi ulici 5 bo vsakomur, ki bo plačal naročnino zase ali za drugega, izročila potrdilo, da bo imel dokaz o plačani naročnini v rokah. Naj nihče ne zamudi te prilike, ker bomo vsem, ki meseca avgusta ne bodo poravnali naročnine, pošiljanje lista ustavili. Opozarjamo še, da je naročnino plačati za toliko izvodov, kolikor jih kdo prejema, in po ceni, ki je zanj dogovorjena. —

UPRAVA »DOMOVINE«.

Novim sezonskim delavcem v Nemčiji

Dan za dnevom prejemamo od naših ljudi, ki so nedavno odšli na sezonsko delo v Nemčijo, pisma, da se naročajo na »Domovino«, ki naj jim jo takoj pošljemo. Vsem tem sporočamo, da bomo pričeli pošiljati list le takim, za katere bodo njihovi svojeci ali znanci tu v Jugoslaviji plačali ali založili naročnino, ki znaša za inozemstvo letno 48 Din, polletno 24.— Din ali četrtletno 12.— Din. Primorani smo tako ravnati: 1. ker naše položnice v Nemčiji niso veljavne in 2. ker je pošiljanje denarja iz Nemčije zaradi strogih deviznih predpisov zabranjeno

UPRAVA »DOMOVINE«.

Strogo opozorilo

Pred časom smo priložili položnice vsem naročnikom »Domovine«, ki še niso poravnali naročnine za leto 1937. Prosimo jih, da izpolnijo svojo dolžnost do uprave »Domovine« ter pošljejo zaostanek, ki nam ga dolgujejo, v najkrajšem času. Pripominjamo, da smo storili doslej vse, kar je bilo mogoče, da smo ustregli naročnikom. Zmerom smo bili na razpolago, da so dobili točne odgovore. Zato pa jih ponovno prosimo, da tudi oni store svojo dolžnost do uprave, to je, da poravnajo naročnino takoj. Naročnina je malenkostna, saj znaša letno le 36 Din.

Zamudniki so upravi »Domovine« samo breme, ki povzročajo nepotrebne izdatke in pisarjenje.

Pri tistih, ki ne bi plačali dolžnega zneska, ga bomo izterjali po poštnem nalogu, to se pravi, da bo pošta sama pobrala naročnino »Domovine«. Ker je pa ta način izterjevanja precej dražji, je boljše za vsakega zamudnika, da jo poravnava sam.

Upamo, da se boste našemu pozivu odzvali in poravnali zaostalo naročnino takoj.

UPRAVA »DOMOVINE«.

VSE IMA SVOJ POMEN

Učitelj: »Že spet se nisi učil. Čemu pa imaš knjige?«

Korčilek: »Da ne nosim prazne torbe v šolo.«

DOBRI PRIJATELJ

Miha: »Dobri prijatelji so si lahko samo plešasti moški.«

Boltežar: »Zakaj pa?«

Miha: »Zato, ker si ne morejo sikočiti v lase.«

Mali oglasi

JOJ, KAKO SEM VESEL!

Oblekel sem sebe in vse otroke z močnimi oblekami in čevlji po zares zmerni ceni v manufakturi Grajske starinarne. Vetrinjska 10. Maribor.

POSOJILO NA VKNJIZBO

nepremičnin, državnim in mestnim uradnikom na plačo, trgovcem na menice preskrbimo takoj. Informacije s prednakazilom Din 10.— v znamkah daje »TRIUMPH«, Zagreb Ilica 21.

KOMFORTNA VILA

z davčno olajšavo radi selitve ugodno naprodaj ali v najem. Naslov v ogl. odd. »Domovine«.

KRAVE IN BIKA

simodolske pasme prodam, Pershin, Brest pošta Ig.

HRANILNE KNJIZICE

prodate ali kupite zelo ugodno potom moje oblastveno dovoljene pisarne. Takojšnja gotovina. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10.

OSTANKI

IZ MARIBORSKIH TEKSTILNIH TOVARN, pristinobarvni, brez napak, noben kos izpod 3 m, in sicer:

Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cefirjev, touringov in frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih.

Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečke, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvilje za bluze in obleke v izbano lepi sestavi.

Paket »Serija « z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za ženske obleke, damski kostum, oziroma plašč. Vsak paket poštne prosto samo 136 Din.

Serijo H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Stalna zaloga ostankov finega sukna in kamgarna od 62 Din naprej. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Pišite še danes na razpošiljalnico »KOSMOS«, Maribor, Kralja Petra trg.

HRANILNE VLOGE

vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje vnovčim najkulantneje po najvišji ceni takoj v gotovini A. Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14. Telefon 35-10.

Novosti

perila, obleke, pumparice i. t. d. nudi ceneno

PRESKER,
Sv. Petra c. 24.

NOVOST! Samo Din 98.—

št. 63.719. Cenena, a dobra Shock-Proof zapestna ura, točno regulirana, lep kromiran okrov zapestnica iz usnja — številčnica in kazalo osvetljena (Radium)

Din 98.—.



Zahtevajte veliki cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto. Velike izbere ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna protokollirana tovarna ur v Švic

H. SUTTNER, LJUBLJANA 6.